

УКРАЇНА

**У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ
ПРЕСИ**

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ

Інформаційно-бібліографічний бюлетень

Головний редактор

С. В. Полтавець, в. о. директора Фонду Президентів України,
канд. політ. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальні за випуск

С. М. Польовик, заввідділу організації та використання документального фонду
ФПУ, канд. наук. із соц. ком.

Реферативні та бібліографічні матеріали підготували

А. Г. Федорчук, А. В. Матвійчук, О. І. Макарова, С. М. Польовик, Т. І. Третяк, Н. О. Моршна,
Т. А. Ставерська, Т. О. Петрова, П. Ф. Стоян, Д. В. Павленко,
М. І. Хилько, Д. В. Бондаренко, Я. А. Дейнека

Заснований у 2011 році
Виходить два рази на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Передрук за погодженням

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ

(інформаційно-бібліографічний бюлетень)

Випуск 23 (105)

(огляд матеріалів ЗМІ за 1 – 15 грудня 2019 р.)

Київ 2019

ЗМІСТ

ВЕРХОВНА РАДА	4
ПОЛІТИЧНІ АКЦІЇ.....	4
НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА	5
АНАЛІТИЧНА ТА ПРОГНОСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ.....	6
МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА	7
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ.....	19
НАТО.....	20
УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ	21
МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	25
УКРАЇНСЬКА ДІАСПОРА.....	26
РЕФОРМИ	28
ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА.....	29
ЕКОНОМІКА	30
СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО	31
ПРОБЛЕМИ ГАЗОПОСТАЧАННЯ.....	32
ЯДЕРНА ЕНЕРГЕТИКА	37
РОБОТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ	38
ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я.....	39
ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ.....	39
ІСТОРІЯ	39
ГОЛОДОМОР 1932–33 РР.	40
КУЛЬТУРА ТА НАУКА	42
РЕЛІГІЯ.....	44
СВОБОДА СЛОВА.....	45
СПОРТ.....	45
ТУРИЗМ.....	46
ДОБРОЧИННІ АКЦІЇ.....	46
НАДЗВИЧАЙНІ ПОДІЇ.....	47
ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА	47
КРИТИКА ВЛАДНИХ СТРУКТУР УКРАЇНИ	48
КРИМ	48
ДОНБАС	50
ПОЛІТВ'ЯЗНІ, ПОЛОНЕНІ ТА ЗАРУЧНИКИ	51

ВЕРХОВНА РАДА

Політичні партії «Європейська Солідарність», «Голос» і «Батьківщина» зробили спільну заяву щодо недопущення порушення національних інтересів України напередодні зустрічі в «нормандському форматі». Про це члени фракцій цих партій оголосили під час виступу з трибуни Верховної Ради. Зустріч країн-учасниць «нормандського формату» запланована на початок грудня у Парижі. Президент України В. Зеленський запевнив, що на зустрічі «зради» не буде та закликав українців довіряти йому.

Політичні партії заявляють: Не допустимо порушення національних інтересів України // Свобода. – Parsippany, NJ, 2019. – 05.12. (<http://svoboda-news.com/svwp/%d0%9f%d0%be%d0%bb%d1%96%d1%82%d0%b8%d1%87%d0%bd%d1%96-%d0%bf%d0%b0%d1%80%d1%82%d1%96%d1%97-%d0%b7%d0%b0%d1%8f%d0%b2%d0%bb%d1%8f%d1%8e%d1%82%d1%8c-%d0%9d%d0%b5-%d0%b4%d0%be%d0%bf%d1%83%d1%81%d1%82/>).

Опозиційні фракції у Верховній Раді України «Європейська Солідарність», «Батьківщина» і «Голос» опублікували спільну заяву, в якій сформулювали «червоні лінії» для Президента В. Зеленського перед наміченою зустріччю в «нормандському форматі». Перетин цих ліній, згідно із заявою, «завдасть непоправної шкоди Україні» і порушить її «національні інтереси». Серед «червоних ліній»: збереження унітарної держави, неможливість компромісів за європейським і атлантичним курсом України, а також недопущення виборів на Донбасі до виведення російських військ. Крім того, В. Зеленський не повинен іти на компроміси щодо статусу Криму й обіцяти припинення судових розглядів щодо Росії.

Оппозиция в Раде провела „красные линии” для В. Зеленского = [Опозиція в Раді провела „червоні лінії” для В. Зеленського] // День за днем. – Таллинн, 2019. – 04.12. (<https://rus.postimees.ee/6841847/oppoziciya-v-rade-provela-krasnye-linii-dlya-zelenskogo>).

ПОЛІТИЧНІ АКЦІЇ

На Майдані Незалежності почалася акція протесту перед самітом «нормандської четвірки» в Парижі, який відбудеться на початку грудня. У центрі Києва зібралися кілька тисяч осіб, передають кореспонденти Бі-бі-сі. Акція почалася з хвилини мовчання в пам'ять про загиблих під час пожежі в Одесі. Головна тема переговорів у Парижі – врегулювання ситуації на Сході України.

В Киеве начались протесты перед встречей Путина и Зеленского в Париже = [У Києві почалися протести перед зустріччю В. Путіна і В. Зеленського в Парижі] // День за днем. – Таллинн, 2019. – 08.12. (<https://rus.postimees.ee/6844996/v-kieve-nachalis-protesty-pereh-vstrechey-putina-i-zelenskogo-v-parizhe>).

У Києві пройшла акція протесту перед самітом «нормандської четвірки», в якій взяло участь близько 5 тис. осіб. До проведення маніфестації закликали депутати Верховної Ради від опозиційних фракцій. Основні вимоги організаторів акції – збереження унітарної держави, відмова від проведення виборів на Донбасі поки звідти не будуть виведені російські сили, відмова від компромісів щодо статусу Криму і продовження міжнародних судових розглядів щодо Росії.

Київляне предупредили В. Зеленского о „красных линиях” = [Кияни попередили В. Зеленського про „червоні лінії”] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2019. – 08.12. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30314377.html>).

В Україні відзначили День гідності та свободи, вшановуючи початок двох сучасних українських революцій, Помаранчевої 2004 р. та Революції гідності 2013 р. Цього року заходи відбувалися під гаслом «Вільні творити майбутнє». Акція спрямована на те, щоб об'єднати українське суспільство.

Вільні творити майбутнє // Українське Слово. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 01.12. (<https://ukrslovo.net/ukraine/%d0%b4%d0%b5%d0%bd%d1%8c-%d0%b7%d0%b0-%d0%b4%d0%bd%d0%b5%d0%bc/98172.html>).

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА

В Україні через два або три роки почнуть штрафувати населення на суму до 500 дол. за порушення мовного закону. Про це заявила уповноважений уряду України щодо захисту державної мови Т. Монахова, передає УНІАН. Омбудсмен при цьому запевнила, що закон про державну мову не передбачає покарання за відмову від використання української мови в побутовому спілкуванні.

В Украине игнорирующих госязык будут штрафовать на 500 долларов = [В Українітих, хто ігнорують державну мову штрафуватимуть на 500 доларів] // Minval.az. – Баку, 2019. – 11.12. (<https://minval.az/news/123942669>).

Юристи Ради Європи розкритикували український закон про освіту. Європейська комісія за демократію через право заявила, що спеціально вивчає закріплений в українському законі перехідний період, в який російськомовні освітні установи повинні перейти на викладання і навчання українською мовою. Венеціанська комісія також заявила, що вважає прийнятні депутатами Верховної Ради квоти застосування на телебаченні й радіо мов національних меншин «незбалансованими». У цілому ж, відзначаючи особливе місце російської мови в Україні, так само як і утиски української мови в минулому, Венеціанська комісія «висловлює повне розуміння необхідності розвивати українську мову як державну».

СЕ выступає за соблюдение баланса в вопросе о языках на Украине = [РЄ виступає за дотримання балансу в питанні про мови в Україні] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2019. – 09.12. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30313148.html>).

Венеціанська комісія Ради Європи запропонувала Україні переглянути закон про державну мову. Документ пропонує владі країни підготувати Закон про меншини і провести консультації з усіма зацікавленими сторонами, особливо з представниками національних меншин і корінних народів. Автори документа рекомендують скасувати положення, що розділяє мови корінних народів і національних меншин, які є і не є офіційними мовами ЄС. Експерти рекомендують продовжити перехідний період до 1 вересня 2023 р.

Венецианская комиссия призвала Киев пересмотреть закон о госязыке = [Венеціанська комісія закликала Київ переглянути закон про державну мову] // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 06.12. (<https://www.obzor.lt/news/n55475.html>).

Національні збори Угорщини звернулися до Держдуми з проханням об'єднати зусилля для захисту прав національних меншин в Україні, повідомив спікер нижньої палати парламенту Росії В. Володін. За словами В. Володіна, першочерговим завданням ставиться відстоювання права народів, які проживають на території України, щодо вивчення своєї мови. Голова Держдуми також закликав Європарламент, ОБСЄ і ПАРЕ вивчити ситуацію з правами нацменшин в Україні.

Венгрия попросила Россию помочь бороться с националистами на Украине = [Угорщина попросила Росію допомогти боротися з націоналістами в Україні] // Minval.az. – Баку, 2019. – 03.12. (<https://minval.az/news/123940684>).

АНАЛІТИЧНА ТА ПРОГНОСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ

Більше половини тимчасових працівників з України роздумує про те, щоб переїхати з Польщі в іншу країну, найчастіше в Німеччину. Агентство з працевлаштування «Отто ворк форс» провело опитування, в якому взяли участь 500 громадян України. Висновок був таким: відправитися за Одер збирається 70 % українців, які розглядають можливість роботи в іншій країні. Це на третину більше, ніж рік тому. Популярність Німеччини зростає не тільки тому, що в порівнянні з Польщею там високі зарплати, але і тому що на початку 2020 р. набере чинності новий міграційний закон, який відкриє німецький ринок праці для фахівців з країн, що не входять до Євросоюзу. Збільшення кількості охочих переїхати пов'язано також зі зниженням рівня задоволеності українців своєю роботою в Польщі. Якщо в 2017 р. все влаштувало 94 % опитаних, то нині – 72 %.

Блащак, Аниа. Rzeczpospolita Польша: каждый второй украинец в Польше уже сидит на чемоданах = [Rzeczpospolita Польща: кожен другий українець в Польщі вже

сидить на валізах] / А. Блацак // *Обзор.* – Вильнюс, 2019. – 09.12. (<https://www.obzor.lt/news/n55494.html>).

Президент України В. Зеленський зробив заяву. Він очікує, що на зустрічі в «нормандському форматі» вдасться досягти домовленостей про повне припинення бойових дій на Донбасі. На відміну від політиків, український народ зробив вибір на користь миру. Майже 73 % українців вважають, що заради миру на Донбасі потрібно домовлятися з Росією і самопроголошеними республіками, про що свідчать дані опитування Демократичних ініціатив ім. Ілька Кучеріва спільно з Київським міжнародним інститутом соціології.

Гулиев, Н. Украинцы поддержали мир, радикалы – войну = [Українці підтримали мир, радикали – війну] / Н. Гулиев // *Новое время.* – Ереван, 2019. – 06.12. (<https://www.novoye-vremya.com/posts/ukraintsy-podderzhali-mir-radikaly-voynu-2019-12-06-200156>).

МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА

Експерти з питань політики в Американському інституті підприємств Л. Арон та Л. Коконос у статті для *New York Times* пишуть, що В. Путін не дозволив переговорам у «нормандському форматі» наблизити кінець п'ятирічної війни, тому що його мілітаризованому режиму не потрібен мир. Зустріч лідерів України, Франції, Німеччини й Росії у Парижі цього тижня, метою якої були пошуки способів закінчити війну на Донбасі, на думку авторів, закінчилася лише словами обіцянок, а насправді без жодного прогресу. Росія, будучи агресором, продовжує утримувати під контролем українські території, захоплені у 2014 р. «Президент В. Зеленський показав, що на нього не можна просто натиснути й змусити здатися», – пише *New York Times*. Тож тривалий мир в Україні не вдалося наблизити ані на дюйм. Хоч непохитність В. Зеленського стала полегшенням для мільйонів українців, непримиренність В. Путіна принесла кілька реалій, жодна з яких не означає нічого хорошого для Заходу в довгостроковій перспективі.

Aron, Leon. Why Nothing Happened for Ukraine = [Чому нічого не склалося для України] / L. Aron, L. Kokono // *The New York Times.* – New York, 2019. – 12.12. (<https://www.nytimes.com/2019/12/12/opinion/ukraine-russia-europe-summit.html?searchResultPosition=3>).

Про переговори в «нормандському форматі» будуть говорити ще довго, і з кожною новою подробицею майже 10-годинного спілкування В. Зеленського, В. Путіна, Е. Макрона і А. Меркель ставлення до результатів буде змінюватися. У першому ж наближенні, на думку автора, можна говорити про перемогу В. Зеленського. У його випадку – недосвідченого політика, який не брав участі в дипломатичних переговорах як рівного – перемогою стало те, що ситуація не погіршилася. В. Зеленський щиро хоче кращого для України і розуміє, що опозиція,

накресливши для нього максимально доступні «червоні лінії», допомогла йому зрозуміти, в чому полягає це «краще».

Калныш, Валерий. Остановился у края = [Зупинився біля краю] / В. Калныш // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 12.12. (<https://www.obzor.lt/news/n55606.html>).

У судовому засіданні про імпічмент союзники Д. Трампа намагаються переконати американську громадськість у тому, що їхній президент не є шахраєм, але не змогли надати переважних доказів, які б оскаржували факт тиску на Україну. Республіканський депутат С. Кастор виступив із захистом, який був суперечливим та наповнений дезінформацією.

Baba, Ahmed. Republicans' false narratives on impeachment are easily debunked = [Неправдиві розповіді республіканців про імпічмент легко розкриваються] / А. Baba // The Independent. – London, 2019. – 11.12. (<https://www.independent.co.uk/voices/trump-impeachment-conspiracy-theories-hearings-republicans-ukraine-russia-a9239896.html>).

ЄС вітав «важливі кроки» щодо російсько-українського конфлікту на переговорах на саміті в Парижі, але закликав до швидких дій на місцях, щоб допомогти припинити бойові дії. Російський лідер В. Путін та його український колега В. Зеленський домовилися про деякі заходи щодо деескалації п'ятирічної війни, але не оголосили про серйозний прорив. ЄС, який ухвалив санкції проти Росії за підтримку прокремлівських сепаратистів на Сході України, повторив свою позицію, що мінські домовленості повинні бути повністю застосовані для досягнення міцного миру.

EU welcomes Ukraine talks, urges concrete progress = [ЄС вітає переговори з Україною, закликає до конкретного прогресу] // The News. – Karachi, 2019. – 11.12. (<https://www.thenews.com.pk/print/581825-eu-welcomes-ukraine-talks-urges-concrete-progress>).

Під час візиту міністра закордонних справ Росії Лаврова до Вашингтона уряд США попередив Росію щодо втручання у вибори в США. Це пояснює Білий дім – але Лавров відкидає цю претензію. Американські спецслужби вважають, що Росія стояла за прихованою онлайн-інтервенцією в президентську кампанію 2016 р. Президент США Трамп тривілізував або заперечував нібито російський вплив на вибори 2016 р., і що це, скоріше, теорія змови, згідно з якою Україна втрутилася на користь американських демократів на виборах.

USA warnen Russland vor neuer Einmischung in US-Wahlen = [США застерігають Росію від нового втручання у вибори в США] // Die Welt. – Berlin, 2019. – 11.12. (<https://www.welt.de/politik/ausland/article204216794/Inakzeptabel-USA-warnen-Russland-vor-neuer-Einmischung-in-US-Wahlen.html?wtrid=onsite.onsitesearch>).

Президент України В. Зеленський і російський президент В. Путін провели майже півтори години на двосторонніх переговорах у Парижі, сподіваючись досягти консенсусу, щоб закінчити конфлікт. Після завершення переговорів російський лідер заявив, що «дуже задоволений» тим, як все відбулося. «Я вважаю, що у відносинах відбулося потепління», – сказав В. Путін. Напередодні саміту обидві сторони зменшили можливість серйозного прориву, припустивши, що відновлення дипломатичних переговорів є прогрес сам по собі.

Carroll, Oliver. Politeness prevails as Putin and Zelensky hold inaugural meeting = [Коли В. Путін і В. Зеленський проводять вступну зустріч, панує ввічливість] / O. Carroll // The Independent. – London, 2019. – 10.12. (<https://www.independent.co.uk/news/world/europe/putin-zelensky-press-conference-russia-ukraine-prisoners-a9239656.html>).

Як вважає автор статті, саміт України мав успіх – адже він узагалі відбувся, але очікувати значного прогресу в утихомирненні Східної України не має сенсу. Президент Росії В. Путін продовжує тримати козири в руках. Незважаючи на прояв стурбованості пересічними жителями Донбасу, у нього є одна головна мета: тримати Україну нестабільною і, у кращому випадку, повернути Київ у сферу впливу Росії.

Läuft für Putin! = [Біжи за Пуїніум!] // Die Welt. – Berlin, 2019. – 10.12. (<https://www.welt.de/debatte/kommentare/article204204750/Ukraine-Geht-es-nach-Putin-darf-die-Haengepartie-andauern.html?wtrid=onsite.onsitesearch>).

Російський лідер В. Путін уперше зустрівся з українським колегою В. Зеленським на саміті в Парижі для узгодження заходів, спрямованих на припинення п'яти років конфлікту на Сході України. Від зустрічі не очікується всебічної мирної угоди – за посередництва президента Франції Е. Макрона та канцлерки Німеччини А. Меркель – проте дипломати сподіваються, що саміт допоможе побудувати довіру між двома політиками.

Putin, Zelensky meet in Paris push to end Ukraine war = [В. Пуїні і В. Зеленський зустрічаються в Парижі, поштовх до припинення війни в Україні] // The News. – Karachi, 2019. – 10.12. (<https://www.thenews.com.pk/latest/580987-putin-zelensky-meet-in-paris-push-to-end-ukraine-war>).

Багатоочікувані мирні переговори для Східної України не змогли досягти прориву після шестигодинного саміту в Парижі. Лідери Росії, України, Німеччини та Франції заявили про певний прогрес у просуванні конфлікту після домовленості про припинення вогню. Переговори один на один російського президента В. Путіна та

українського Президента В. Зеленського, показали, що В. Зеленський був відданий описаним червоним лініям урегулювання конфлікту на Донбасі.

Vasilyeva, Nataliya. Ukraine talks fail to reach breakthrough but Vladimir Putin and Volodymyr Zelenskiy agree to ceasefire = [Українські переговори не змогли досягти прориву, але В. Путін та В. Зеленський згодні на припинення вогню] / N. Vasilyeva // The Telegraph. – London, 2019. – 10.12. (<https://www.telegraph.co.uk/news/2019/12/09/leaders-russia-ukraine-germany-france-meet-much-anticipated/>).

Прем'єр-міністр України О. Гончарук заявив, що проведення «нормандського саміту» є дипломатичним успіхом Президента України В. Зеленського. За словами глави уряду, участь офіційного Києва в переговорах після тривалої перерви стало великим прогресом для врегулювання конфлікту на Донбасі. О. Гончарук сказав, що український лідер продовжить боротися за мир і «за повернення території України».

В Киеве оценили итоги переговоров в Париже = [У Києві оцінили підсумки переговорів в Парижі] // Республика Армения. – Ереван, 2019. – 10.12. (<https://armenpress.am/rus/news/998352/>).

Заступник глави Офісу Президента України К. Тимошенко підтвердив, що в Парижі після переговорів лідерів країн-членів «нормандської четвірки» відбудеться перша двостороння зустріч Президента України В. Зеленського та його російського колеги В. Путіна. Виступаючи на брифінгу в Парижі, К. Тимошенко додав, що до початку засідання «нормандської четвірки» Президент України також зустрінеться зі своїм французьким колегою Е. Макроном і канцлером ФРН А. Меркель.

В. Зеленский и В. Путин проведут в Париже свою первую двустороннюю встречу = [В. Зеленський і В. Путін проведуть в Парижі свою першу двосторонню зустріч] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2019. – 10.12. (<http://russian.people.com.cn/n3/2019/1210/c31519-9639273.html>).

В Парижі пройшла зустріч у «нормандському форматі». Обмін полоненими до кінця року і нова зустріч у «нормандському форматі» через чотири місяці – такі підсумки зустрічі В. Путіна і В. Зеленського в Парижі. Українські експерти знаходять й інші приводи для оптимізму, зокрема, «В. Зеленський не здав країну, це дуже важливо». Прес-секретар В. Зеленського Ю. Мендель сказала, що переговори пройшли дуже успішно. З нею погоджуються українські експерти. Але російські політологи налаштовані менш оптимістично.

В. Зеленский сдал экзамен В. Путину. Эксперты – об итогах „нормандской” встречи = [В. Зеленський здав іспит В. Путіну. Експерти – про підсумки „нормандської” зустрічі] // День за днем. – Таллінн, 2019. – 10.12. (<https://rus.postimees.ee/6846958/zelenskiy-sdal-ekzamen-putinyum-eksperty-ob-itogah-normandskoy-vstrechi>).

Генеральна асамблея ООН прийняла проект резолюції з проблеми мілітаризації Автономної Республіки Крим, міста Севастополь, а також акваторії Чорного і Азовського морів, відповідно до якої Росію закликають «вивести свої збройні сили з території Криму і невідкладно припинити тимчасову окупацію української території». Ключові положення цього проекту резолюції опублікувало на своїй сторінці в Twitter постійне представництво України при ООН. Крім іншого, держави закликають Москву повернути все озброєння й устаткування з українських суден «Бердянськ» і «Нікополь» і рейдового буксира «Яни Капу», які Росія затримала в листопаді 2018 р. під час інциденту в Керченській протоці і лише через рік повернула Україні. Крім того, в проекті резолюції засуджуються поїздки російських чиновників на територію Криму, включаючи випадки, пов'язані з проведенням військових навчань, і висловлюється стурбованість з приводу того, що Росія користується захопленими підприємствами української військової інфраструктури в Криму. Також резолюція закликає всі країни-члени Генасамблеї ООН і міжнародні організації утриматися від візитів до Криму, не погоджених з українською владою. За інформацією України, за проект цієї резолюції проголосували 63 члени Генасамблеї, проти – 19, у тому числі Білорусь, КНДР, Іран, Сирія, Венесуела і Куба. Ще 66 держав утрималися.

Генасамблея ООН потребує від Росії вивести війська з Крима = [Генасамблея ООН вимагає від Росії вивести війська з Криму] // DELFI. – Таллінн, 2019. – 10.12. (<https://rus.delfi.ee/daily/abroad/genassambleya-oon-trebuje-ot-rossii-vyvesti-vojska-iz-kryma?id=88334141>).

Перша за останні три роки зустрічі президентів Росії і України відбулася в Парижі. В. Путін і В. Зеленський змогли не тільки обговорити за столом переговори ряд наявних питань, а й поговорити тет-а-тет. Розмова продовжувалась і під час вечері. На зустріч, що має як соціальне, так і політичне та економічне значення, відреагували практично всі ЗМІ Росії, України і Європи. Це і зрозуміло, Україна втомилася від війни, Росія і Європа – від санкцій. Поки українське питання не буде вирішене, не наступить і період відносного спокою.

„Договорились продовжити договариваться”: как откликнулись в мире на встречу Путина и Зеленского = [„Домовились продовжити домовляться”: як відгукнулись в світі на зустріч В. Путіна і В. Зеленського] // День за днем. – Таллінн, 2019. – 10.12. (<https://rus.postimees.ee/6846414/dogovorilis-prodolzhit-dogovarivatsya-kak-otkliknulis-v-mire-na-vstrechu-putina-i-zelenskogo>).

Президент України В. Зеленський заявив, що акції протесту в Києві напередодні «нормандського саміту» в Парижі стали «козирем і аргументом, яким користувався президент Росії на переговорах». Біля Офісу Президента України більше доби проходив мітинг, на якому опозиціонери і націоналісти закликали В. Зеленського «не здавати національні інтереси» на зустрічі «нормандської четвірки»

(Франція, Німеччина, Росія і Україна). «Скажу відверто, що сьогодні, коли я говорив, подивіться, який радикалізм? Нормальні люди, все нормально, тобто це не є аргументом уже, ніхто нікому нічим не загрожує. У російської сторони були аргументи, вони приводили саме ці аргументи в деталях: хтось кричить, хтось проти... тобто це дуже складний діалог з дуже непростими людьми... Але мені здається, що ці акції – це тільки козир і аргумент і точно не для нас, яким сьогодні користувався президент Росії», – сказав В. Зеленський на прес-конференції за підсумками саміту. При цьому Президент заявив, що проводити такі акції – це право народу, хоча вони заважають йому працювати. «У нас країна демократична, у нас дуже багато акцій. До речі, я вже шкодую що ми відкрили (доступ до Офісу Президента), просто неможливо працювати, правда. Вони там кричать, гудуть», – сказав В. Зеленський.

Зеленский раскрыл козырь Путина на переговорах = [Зеленський розкрив козир Путіна на переговорах] // DELFI. – Таллінн, 2019. – 10.12. (<https://rus.delfi.ee/daily/abroad/zelenkij-raskryl-kozyr-putina-na-peregovorah?id=88336243>).

На першому для Президента України «нормандському саміті» щодо Донбасу досягнуто домовленостей про припинення вогню, обмін полоненими і розширення місії ОБСЄ. Переговори лідерів України, Франції, Німеччини та Росії стали черговою спробою наблизити встановлення миру на Донбасі. На прес-конференції після переговорів у Єлисейському палаці з В. Путіним, А. Меркель, Е. Макроном В. Зеленський заявив, що «поки вдалося досягти не так багато, як хотілося б».

Не поражение, но и не победа. Итоги переговоров в Париже = [Не поразка, але й не перемога. Підсумки переговорів у Парижі] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2019. – 10.12. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30317468.html>).

Під час візиту до Канади п'ятий Президент України П. Порошенко зустрівся з прем'єром провінції Альберта Д. Кенні. П. Порошенко висловив глибоку вдячність Канаді за постійну підтримку України у боротьбі за незалежність, суверенітет, територіальну цілісність та протидії російській агресії. Під час зустрічі були обговорені питання діяльності української громади у провінції Альберта та шляхи покращення її освітніх, культурних та економічних можливостей, а також вивчення української мови.

Петро Порошенко встретился с Джейсоном Кенни // Гомін України. – Toronto, 2019. – 10.12. (<http://www.homin.ca/news.php/news/21308/group/6>).

Литовський президент Г. Науседа заявив, що чотиристоронні переговори щодо мирного врегулювання у Східній Україні, які відновилися після трирічної перерви, є кроком до миру, незважаючи на розбіжності, що зберігаються між Москвою і Києвом. Якщо ці дискусії продовжаться і міжнародна підтримка на адресу В. Зеленського буде достатньою, то, я сподіваюся, що багато вдасться зробити. «Я вважаю, що вимога

України спочатку кордони, потім вибори, у всіх сенсах більш ніж обґрунтована», – сказав Г. Науседа.

Президент Литви: переговори по миру в Україні – перший крок в позитивному напрямі = [Президент Литви: переговори по миру в Україні – перший крок в позитивному напрямі] // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 10.12. (<https://www.obzor.lt/news/n55549.html>).

Після трирічної паузи «нормандський формат» щодо Східної України на вищому рівні знову запрацював. Для його учасників це – головний підсумок, але є і конкретні результати. Париж не став Мінськом-3, а у Мінська-1 і Мінська-2 з'явився шанс на друге дихання. Іншими словами, учасники саміту щодо Східної України, який пройшов у столиці Франції, не погодили нову угоду на заміну мінських домовленостей, що роками стояли на місці, а домовилися реанімувати старе. Ожив і сам «нормандський формат», який останній раз збирався на рівні президентів Росії, України, Франції та канцлера Німеччини три роки тому в Берліні. Усі вони вважають сам факт зустрічі одним з головних підсумків. «Час застою подолано», – сказала канцлер ФРН А. Меркель. Цей саміт, п'ята зустріч «четвірки» з червня 2014 р., багато в чому був незвичайним. На ньому відбулося перше особисте знайомство президента Росії В. Путіна з новим главою української держави В. Зеленським. Незвичайною була і тривалість – з моменту, коли в Єлисейський палац прибула першою канцлер А. Меркель, до завершення після півночі підсумкової прес-конференції пройшло дев'ять з половиною годин. Причому на ній виступили всі чотири учасники саміту, чого раніше не було.

Решенные и нерешенные вопросы, знаки внимания Макрона президенту РФ, "орущий" российский журналист и другое. Встреча Путина и Зеленского: итоги = [Вирішені і невирішені питання, знаки уваги Макрона президенту РФ, „крикливий” російський журналіст та інше. Зустріч Путіна і Зеленського: підсумки] // DELFI. – Таллінн, 2019. – 10.12. (<https://rus.delfi.ee/daily/abroad/reshennye-i-nereshennye-voprosy-znaki-vnimanija-makrona-prezidentu-rf-oruschij-rossijskij-zhurnalists-i-drugoe-vstrecha-putina-i-zelenskogo-itogi?id=88333763>).

Паризький саміт був важливою подією, оскільки процес мирного врегулювання конфлікту буксував уже більше трьох років, а завдяки саміту ситуація на Сході України може стати більш спокійною, відзначають світові ЗМІ. Якщо поляки вважають, що учасники переговорів у Парижі так і не вийшли з глухого кута, то шведи заздалегідь радіють за жителів Східної України, а також знаходять глибокий сенс у розсадженні під час прес-конференції. Фіни стежать за мовою тіла. Іспанці відзначають посередницькі зусилля Е. Макрона і А. Меркель. Коли В. Зеленський, В. Путін і Е. Макрон, а також канцлер Німеччини А. Меркель сідали за стіл переговорів у Єлисейському палаці в Парижі, обійшлося без рукостискань і широких посмішок. Але після зустрічі всі четверо лідерів продемонстрували обережний оптимізм, повідомляє шведська Svenska Dagbladet, перераховуючи досягнуті успіхи.

СМИ Европы: теперь ясно, что Крым отошел на второй план = [ЗМІ Європи: тепер зрозуміло, що Крим відійшов на другий план] // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 10.12. (<https://www.obzor.lt/news/n55557.html>).

Через багато часу на саміті України в Парижі було досягнуто згоди. Але під поверхнею офіційних заяв лінії розколу знову почалися в кінці спільної прес-конференції. Президент Франції Е. Макрон зізнався після марафонської зустрічі в Єлисейському палаці, що не знайшов ніякої чарівної формули. Після майже півторагодинного двостороннього діалогу президентів Росії і України В. Путін сказав, що він «дуже задоволений». Канцлер Німеччини А. Меркель запевнила, що вона задоволена результатами. «Сьогодні ми подолали час бездіяльності», – сказала А. Меркель. Разом з тим вона також підкреслила, що Україна «вимагає багато».

„Wir haben heute die Zeit des Stillstands überwunden“ = [„Сьогодні ми подолали часи простою”] // Die Welt. – Berlin, 2019. – 10.12. (<https://www.welt.de/politik/ausland/article204180224/Ukraine-Gipfel-in-Paris-Wir-haben-heute-die-Zeit-des-Stillstands-ueberwunden.html>).

Президент Росії В. Путін, який керує Росією майже 20 років, і Президент України В. Зеленський, який обіймає свою посаду півроку із значно меншими військовими й економічними ресурсами, уперше зустрінуться заради пошуків завершення більш ніж п'ятирічної війни, пише New York Times. До дисбалансу можна ще додати той факт, що в ролі «рефері» в Парижі буде А. Меркель і президент Франції Е. Макрон, який в останні місяці зайняв більш примирливу позицію щодо Росії. На додачу, В. Зеленському доводиться шукати завершення війни з російськими силами на Сході України без потужної противаги на боці своєї країни, яка донедавна ще була в розпорядженні Києва: це чітка підтримка США. На думку колишнього американського посла в Україні Д. Гербста, зустріч, швидше за все, закінчиться патовою ситуацією. В. Путін не збирається робити жодних поступок. «Тож є вибір з двох варіантів: В. Зеленський вирішить зробити великі поступки або нічого не станеться», – пояснив дипломат, додавши, що друге більш імовірне.

Higgins, Andrew. In First Meeting With Putin, Zelensky Plays to a Draw Despite a Bad Hand = [При першій зустрічі В. Путін і В. Зеленський зіграли в нічию] / A. Higgins // The New York Times. – New York, 2019. – 09.12. (<https://www.nytimes.com/2019/12/09/world/europe/putin-zelensky-paris-ukraine.html?searchResultPosition=3>).

Автор польського видання пише про відновлення переговорів між Україною та Росією щодо закінчення війни на Донбасі. Спроби Парижа переконати Київ піти на поступки можуть зламати опозиція українців та агресивні дії російських агентів у Франції та Німеччині. У Парижі відбудеться велике випробування нового Президента

України. На думку автора, можна очікувати, що, всупереч планам Е. Макрона, у Парижі не буде великого примирення з В. Путіним.

Mielnik, Jakub. Macronowi nie uda się szybko sprzedać Putinowi Ukrainy = [Макрон не зможе швидко продати Україну Путіну] / J. Mielnik // Wprost. – Poznan, 2019. – 09.12. (<https://www.wprost.pl/tylko-u-nas/10278980/macronowi-nie-uda-sieszybko-sprzedac-putinowi-ukrainy.html>).

Автор статті в The New York Times пише, що на слухання в Комітеті з питань юстиції Палати представників щодо імпічменту президента США, юристи демократів представили найбільш чітку й всеосяжну розповідь про те, як Д. Трамп упродовж місяця намагався «витрусити» з лідера України В. Зеленського політичну вигоду для себе. Вони в дрібних деталях пояснили, як американський президент заблокував зустріч з українським колегою в Білому домі, а також сотні мільйонів доларів критично важливої військової допомоги для армії України, яку виділив Конгрес. Усе заради того, щоб українська сторона оголосила про початок двох розслідувань: одне проти політичного опонента Д. Трампа Дж. Байдена і його сина, а друге проти самої України через її нібито втручання у американські вибори у 2016 р.

Wegman, Jesse. With Trump, All Roads Lead to Moscow = [У Д. Трампа усі дороги ведуть в Москву] / J. Wegman // The New York Times. – New York, 2019. – 09.12. (<https://www.nytimes.com/2019/12/09/opinion/inspector-general-report.html?searchResultPosition=16>).

Двостороння зустріч президентів Росії і України – В. Путіна і В. Зеленського – запланована в Єлисейському палаці після завершення переговорів лідерів у «нормандському форматі» (Німеччина, Росія, Франція, Україна). «Зустріч Путіна із Зеленським планується в Єлисейському палаці після завершення зустрічі в „нормандському форматі” і спільній прес-конференції чотирьох лідерів», – сказав співрозмовник агентства. За його словами, окремі зустрічі В. Путіна з президентом Франції Е. Макроном і канцлером ФРН А. Меркель плануються до початку засідання у форматі «четвірки». На зустріч чотирьох лідерів у «нормандському форматі» попередньо відводиться 2,5 год., зазначило джерело. Прес-служба Кремля поки не відповіла на прохання ТАСС підтвердити цю інформацію. У свою чергу, представник прес-служби Єлисейського палацу повідомив ТАСС, що адміністрація президента Франції не має інформації про зустріч В. Путіна і В. Зеленського, і «це питання слід адресувати прес-службам двох країн».

Появились подробности предстоящей встречи Путина с Зеленским = [З'явилися подробиці майбутньої зустрічі Путіна з Зеленським] // DELFI. – Таллінн, 2019. – 09.12. (<https://rus.delfi.ee/daily/russia/poyavilis-podrobnosti-predstoyaschej-vstrechi-putina-s-zelenskim?id=88322863>).

Литовський президент Г. Науседа напередодні зустрічі «нормандської четвірки» в Парижі похвалив лідерство й амбіцію України домагатися миру у Східній Україні, але разом з тим підкреслив, що дуже важливо підтримувати міжнародний тиск на Росію з тією метою, щоб вона виконувала зобов'язання щодо мінських угод.

Президент Литвы приветствует желание Украины добиваться мира, критикует Россию = [Президент Литвы вітає бажання України добиватися миру, критикує Росію] // Обзор. – 09.12.2019. (<https://www.obzor.lt/news/n55505.html>).

Прибалтійські країни не тільки не виключають, а буквально не сумніваються у військовій агресії Росії проти них. «Не думаю, що вільний світ, особливо після України, буде терпіти захоплення території збройним шляхом», – сказав американський конгресмен Д. Шимкус, який лобіює у Конгресі особливу військову підтримку балтійських країн. «Досить проаналізувати грузино-російську війну 2008 р. і події на Донбасі, щоб тверезо оцінити всі ризики і загрози щодо Польщі і Прибалтики. Після 2014 р. не можна довіряти міжнародним договорам про безпеку мультитериторіальних країн з Росією. Як відомо, усі обіцянки в договорі з безпеки і суверенітету України були повністю порушені. І така ситуація диктує Литві та її прибалтійським сусідам збільшувати військовий потенціал і активно взаємодіяти з країнами НАТО», – упевнений литовський військовий експерт Е. Папечкіс.

Решетов, Владимир. Прибалтика готовит „лесных братьев” против России = [Прибалтика готує „лісових братів” проти Росії] / В. Решетов // Haqqin.az. – Баку, 2019. – 07.12. (<https://haqqin.az/news/164708>).

У статті для Atlantic Council британський і канадський політолог українського походження Т. Кузьо пише, що позиція Росії виключає будь-який позитивний результат нових переговорів, і українському Президенту потрібно чесно про це говорити. На його думку, зараз існує три потенційні результати зустрічі в Парижі. Залишаються сумніви, чи розмова взагалі відбудеться. Якщо ж зустріч усе ж пройде, як заплановано, український Президент В. Зеленський, дуже ймовірно, зіштовхнеться з французьким тиском погодитися на погану угоду. Третій сценарій передбачає повторення попереднього такого саміту, який не зміг досягти жодних рішень чи прориву до миру. Такий результат може призвести до довготривалого замороженого конфлікту, оскільки нездатність Росії й України досягти компромісу стає важко ігнорувати.

Kuzio, Taras. Low expectations as Zelenskyu prepares for Putin peace talks in Paris = [Низькі очікування, Зеленський готується до мирних переговорів з Путіним у Парижі] / Т. Кузьо // Atlantic Council. – Washington, 2019. – 03.12. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/ukraine-faces-a-decisive-december-in-a-rapidly-deteriorating-geopolitical-climate/>).

Президент України В. Зеленський заперечив, що між ним та президентом США Д. Трампом була змова щодо розслідування проти кандидата в президенти від демократичної партії Дж. Байдена. В інтерв'ю Der Spiegel глава держави нарікав на збиток іміджу, який зазнала його країна через справу України з американським президентом. В. Зеленський також прокоментував у «Дзеркалі» майбутній саміт України в так званому «нормандському форматі» в Парижі, де він уперше зустрінеться з лідером Кремля В. Путіним. В. Зеленський сказав, що на саміті більше зосередився б на питаннях обміну полоненими та припинення вогню.

Selenskyj: Keine Absprachen zu Biden-Ermittlungen = [В. Зеленський: Не було змови щодо розслідування Дж. Байдена] // Frankfurter Allgemeine Zeitung. – Frankfurt am Main, 2019. – 02.12. (<https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/selenskyj-keine-absprachen-zu-biden-ermittlungen-16514595.html>).

Актуальним пріоритетом у вирішенні ситуації на Сході України є припинення боїв на Донбасі, заявив діючий голова ОБСЄ, голова МЗС Словаччини М. Лайчак. За словами дипломата, Словаччина, як сусід України, вкрай зацікавлена в тому, щоб вона стала демократичною, стабільною і процвітаючою державою. Відновлення її суверенітету і територіальної цілісності в рамках визнаних міжнародною спільнотою кордонів є необхідною передумовою для досягнення цієї мети.

В ОБСЄ рассказали о приоритете в разрешении ситуации на Украине = [В ОБСЄ розповіли про пріоритет у вирішенні ситуації в Україні] // Республика Армения. – Ереван, 2019. – 02.12. (<https://armenpress.am/rus/news/997293.html>).

На кладовищі в польському селі Верхрата встановили дерев'яний хрест на місці поховання місцевих жителів, у тому числі бійців УПА, де польські ультраправі знищили невеличкий меморіал. Те, що цей пам'ятник усі ці роки був зруйнований, німе свідомство непростих польсько-українських відносин у сфері історичної пам'яті, відзначає видання. За словами глави Інституту національної пам'яті Польщі Я. Шарека, Варшава найближчим часом має намір ініціювати пошукові роботи й ексгумацію поляків. У Києві сподіваються, що після скасування заборони на пошукові роботи Варшава відновить приблизно 10 українських місць пам'яті в польсько-українському прикордонні, повністю або частково знищених у 2014–2017 рр.

Война нарративов. Почему история разделяет Польшу и Украину = [Війна нарративів. Чому історія розділяє Польшу і Україну] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2019. – 02.12. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30302867.html>).

Міністр оборони Молдови В. Гайчук називає вотум недовіри, поданий проти нього членами блоку АСУМ на підставі відеоматеріалу з його виступом, у якому він посилається на бойовий дух «захисників» Донбасу, маніпулятивним. За словами віце-

спікера парламенту М. Попшоя, В. Гайчук «підтримує боротьбу найманців на Донбасі проти законних сил України. Той факт, що В. Гайчук визнає легітимність неконституційних збройних груп, становить серйозну загрозу національній безпеці України, яка виходить від посадової особи сусідньої держави, члена кабінету міністрів і завдає серйозної шкоди нашим відносинам з Україною».

Заявление: члены АСУМ устроили геополитический цирк = [Заява: члени АСУМ влаштували геополітичний цирк] // Независимая Молдова. – Кишинев, 2019. – 02.12. (<https://noi.md/ru/politika/zayavlenie-chleny-acum-ustroili-geopoliticheskij-cirk>).

Як вважає С. Бланк, американський військовий експерт з Вашингтонської зовнішньополітичної ради, адміністрація Д. Трампа показала свою стратегічну некомпетентність, зокрема стосовно України. «З одного боку, офіційна підтримка, з іншого – припинення допомоги і політичні вимоги», – вважає експерт. «В. Зеленський навряд чи отримає від Д. Трампа підтримку, яку він заслуговує і яку Україна потребує», – констатує С. Бланк.

НАТО: Юбилейный саммит тревог = [НАТО: Ювілейний саміт тривог] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2019. – 02.12. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30302862.html>).

Результати опитування показали, що багато німців не довіряють Америці і тому хочуть перейти під ядерну «парасольку» Франції. Німці більше не хочуть атомного щита Америки. Лише п'ята частина вважає, що це добре, а 40 % хочуть, щоб Німеччина шукала захисту у Європі, ядерних державах Франції та Великобританії. «У справі про Україну всі змогли побачити, що Д. Трамп готовий шантажувати залежні країни без милості», – зазначив автор.

Schuller, Konrad. Die zögernde Atommacht = [Непішуча атомна держава] / K. SCHULLER // Frankfurter Allgemeine Zeitung. – Frankfurt am Main, 2019. – 01.12. (<https://www.faz.net/aktuell/politik/inland/frankreich-in-der-eu-die-zoegernde-atommacht-16512226.html>).

Президент України В. Зеленський повинен захистити Україну на майбутньому саміті в «нормандському форматі». Про це заявив перший глава держави Л. Кравчук в ефірі телеканалу «112». За словами Л. Кравчука, Україну «обдурили» з Будапештським меморандумом 1994 р., який служив міжнародною угодою про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї.

Л. Кравчук: „Зеленский должен защитить Украину” = [Л. Кравчук: „Зеленський повинен захистити Україну”] // Haqqin.az. – Баку, 2019. – 01.12. (<https://haqqin.az/news/164227>).

Напередодні саміту НАТО в Лондоні посилювалися розмови про тріщини в Північноатлантичній єдності. Представник газети Prawna нагадує ключові камені спотикання останнього часу серед членів НАТО: висловлювання і позиція президента Франції, заяви американців про скорочення свого вкладу в оборонний бюджет Альянсу з паралельним процесом імпічменту Д. Трампа. Саме під час цього скандалу, що набирає неабияких обертів, впливають на світло шокуючі факти про існування «альтернативної» дипломатії президента США «по відношенню до фронтової держави, якою є Україна».

Нервозная обстановка накануне саммита НАТО = [Знервовані обставини напередодні саміту НАТО] // Haqqin.az. – Баку, 2019. – 01.12. (<https://haqqin.az/news/164218>).

Розпочався офіційний візит прем'єр-міністра Грузії Г. Гахарії в Україну. Під час спільних заяв глав урядів ГУАМ він висловив глибоку вдячність Україні за цей дуже продуктивний рік. «Ми зробимо все можливе, щоб режим вільної торгівлі між країнами ГУАМ став реальністю в результаті багаторічної напруженої праці», – заявив прем'єр-міністр Грузії. Лідерів країн ГУАМ прийняв Президент України В. Зеленський.

Георгий Гахария: Грузинская сторона верна позиции, что конфликт нужно урегулировать только мирным путем = [Георгій Гахарія: Грузинська сторона вірна позиції, що конфлікт потрібно врегулювати тільки мирним шляхом] // Эхо Кавказа.- 12.12.2019. – Вашингтон, вказ. – Эхо К. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30322388.html>).

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

Президент України В. Зеленський провів телефонну розмову з новим головою Європейської комісії У. Ляйєн, щоб обговорити перспективи співпраці між Україною та ЄС. Президент запевнив співрозмовницю в незмінності євроінтеграційного курсу України та поінформував про результати, досягнуті країною на шляху проведення реформ та імплементації Угоди про асоціацію з ЄС. Голова Єврокомісії, у свою чергу, підтвердила готовність ЄС і надалі підтримувати Україну в процесі реформ і співпрацювати в контексті надання країні макрофінансової допомоги.

В. Зеленский и новый председатель Еврокомиссии обсудили перспективы сотрудничества Украины и ЕС = [В. Зеленський і нова глава Єврокомісії обговорили перспективи співробітництва України та ЄС] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2019. – 03.12. (<http://russian.people.com.cn/n3/2019/1204/c31519-9637763.html>).

Колишній федеральний президент Й. Гаук та попередній президент Ради ЄС Д. Туск попередили про небезпеку з боку Росії для єдності Європи. Присуджуючи

Д. Туску прем'ю М. Денхофф, Й. Гаук сказав: «Збереження єдності ЄС було керівним принципом Д. Туска. Його хвилювала агресивна політика В. Путіна (президента Росії), що було очевидно не лише в окупації Криму та Східної України, а й у його спробах розділити всередині ЄС». Д. Туск у своїй промові звернувся до європейців стосовно того, що вони повинні виховувати трансатлантичні відносини, незалежно від того, хто є президентом США. «Україну не слід підводити. Підтримка України – це в інтересах Європи», – зауважив Й. Гаук.

Tusk und Gauck warnen vor „aggressiver Politik“ Putins = [Д. Туск і Й. Гаук застерігають проти „агресивної політики“ В. Путіна] // Die Welt. – Berlin, 2019. – 01.12. (<https://www.welt.de/regionales/hamburg/article203963842/Tusk-und-Gauck-warnen-vor-aggressiver-Politik-Putins.html?wtrid=onsite.onsitesearch>).

НАТО

На думку публіциста, ставлення до НАТО залишається однією з основних проблем у стосунках між рядом пострадянських країн – у першу чергу Грузії, України, і Молдови – з Росією. Однією з причин непорозуміння між ними є якраз тема НАТО.

Аблотия, Тенгиз. НАТО – не армия, а клубный пиджак Гарварда = [НАТО – не армия, а клубный пиджак Гарварда] / Т. Аблотия // Haqqin.az. – Баку, 2019. – 07.12. (<https://haqqin.az/comics/164759>).

Угорщина блокуватиме вступ України в НАТО доти, доки українська держава не змінить своїх законів про освіту для мовних і етнічних меншин. Про це заявив глава угорського МЗС П. Сійярто на саміті НАТО в Лондоні.

Венгрия пообещала не пускать Украину в НАТО = [Угорщина пообіцяла не пускати Україну в НАТО] // Haqqin.az. – Баку, 2019. – 04.12. (<https://haqqin.az/news/164531>).

Генсек НАТО Є. Столтенберг на полях ювілейного саміту в Лондоні, присвяченого 70-річчю НАТО, сказав, що вони сфокусовані на тому, щоб допомогти Грузії і Україні для просування на шляху євроатлантичної інтеграції. Міністр оборони Естонії Ю. Луйк висловив надію, що Грузія і Україна пройдуть в ті ж самі двері, в які раніше пройшла його країна та інші балтійські республіки. «Президент Росії В. Путін ясно дав зрозуміти – на будь-яке розширення НАТО буде відповідь», – наголосив автор статті.

Унанянц, Владимир. Грузия-НАТО: вечная память = [Грузія-НАТО: вічна пам'ять] / В. Унанянц // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2019. – 04.12. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30307817.html>).

НАТО не встановлює будь-яких конкретних термінів для можливого вступу України і Грузії, але підтверджує цю перспективу, заявив генсек Альянсу Є. Столтенберг під час виступу в Лондоні, де пройде зустріч лідерів країн НАТО, на дискусійному форумі.

В НАТО підтвердили перспективу вступлення України і Грузії в Альянс = [У НАТО підтвердили перспективу вступу України і Грузії в Альянс] // Minval.az. – Баку, 2019. – 03.12. (<https://minval.az/news/123940678>)

Патрульний катер «Прилуки» ВМС України провів в акваторії Чорного моря спільне тренування з французьким корветом Commandant Birot. Під час тренування «Прилуки» та Commandant Birot відпрацювали низку завдань щодо підвищення сумісності відповідно до стандартів НАТО. Основна увага приділялася вдосконаленню навиків і дій екіпажів суден під час виконання завдань у складі групи суден.

ВМС України провели совместную тренировку с французским корветом = [ВМС України провели спільне тренування з французьким корветом] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2019. – 02.12. (<http://russian.people.com.cn/n3/2019/1203/c31519-9637381.html>).

УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ

Заступник директора з міжнародних питань Центру досліджень армії, конверсії і роззброєння України М. Самусь в інтерв'ю Сінхуа висловив свою думку, що незважаючи на те, що гучних заяв на зустрічі лідерів країн-учасниць «нормандської четвірки» зроблено не було, певних успіхів у просуванні мирного процесу досягти все ж вдалося. Основним позитивним результатом зустрічі стало відновлення діалогу між Україною і Росією за сприяння Німеччини та Франції. Також учасники паризького саміту домовилися оголосити на Донбасі до кінця поточного року всебічне і безстрокове перемир'я, провести обмін полоненими і визначити нові точки розведення сил і засобів від лінії розмежування. М. Самусь упевнений, що, незважаючи на прихильність «мінську», Україна продовжить твердо триматися своєї позиції, оскільки вона бачить у ній шлях до швидкого встановлення миру.

Встреча в „нормандском формате” помогла возобновить диалог между Украиной и РФ – украинский эксперт = [Зустріч в „нормандському форматі” допомогла відновити діалог між Україною і РФ – український експерт] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2019. – 13.12. (<http://russian.people.com.cn/n3/2019/1213/c31519-9640243.html>).

Автор вважає, що можливо, було поганою ідеєю називати мирні переговори на честь Нормандії, регіону, відомого кровопролитними битвами Другої світової війни, у яких загинули десятки тисяч солдатів. Лідери Франції, Німеччини, Росії та України зібралися в Парижі в такому «нормандському форматі», створеному для вирішення воєнного конфлікту на Сході України – першої зустрічі на найвищому рівні з жовтня

2016 р. Вони не просунулись достатньо далеко, аби президент Франції Е. Макрон і канцлер Німеччини А. Меркель рекомендували відмінити економічні санкції проти Росії. Для змученої війною української громадськості, виснаженої роздробленням своєї країни і чотирма роками жорстокого насильства, в якому загинуло понад 13 тис. чоловік, паризька зустріч, імовірно, буде ще більшим розчаруванням. Вона не принесла того прориву, на який багато хто сподівався – угоду про розширення зони припинення вогню і конкретне зобов'язання Росії роззброїти бойовиків, яким Кремль надає зброю, гроші, матеріально-технічну та політичну підтримку. Новий Президент України В. Зеленський не приховував свого розчарування. «Для мене цього недостатньо, – сказав він після закінчення переговорів. – Мені б хотілося вирішити більше питань».

Herszenhorn, David M. Normandy talks land in Paris but fail to deliver peace in Ukraine : Macron hails 'relaunch' and Merkel cites 'regained momentum' as leaders recommit to ceasefire. = [Нормандська розмова в Парижі не змогла досягти миру в Україні. Макрон вітає „відновлення”, а Меркель заявляє про „відновлення обертів” та рекомендують припинити вогонь] / D.M. Herszenhorn, R. Momtaz // POLITICO. – Brussels, 2019. – 12.12. (<https://www.politico.eu/article/normandy-talks-land-in-paris-but-fail-to-deliver-peace-in-ukraine/>).

Комітет у закордонних справах сенату Конгресу США обговорить законопроект, який зобов'язує держсекретаря розглянути питання про те, чи є Росія країною – спонсором тероризму. Ініціатива зобов'язує держсекретаря визначити, чи слід вважати РФ країною – спонсором тероризму, і чи слід оголосити спонсоровані Росією в Україні збройні формування іноземними терористичними організаціями.

Комитет Сената США обсудит законопроект о признании России спонсором терроризма = [Комітет Сенату США обговорить законопроект про визнання Росії спонсором тероризму] // Haqqin.az. – Баку, 2019. – 07.12. (<https://haqqin.az/news/164706>).

Офіційний представник МЗС Росії М. Захарова розповіла, що Москва помітила зміну української стратегії переговорів. За її словами, змінилася тональність і підхід до переговорів. Представник відомства розповіла, що Україна нині діє в руслі інтересів різних сегментів суспільства. Також М. Захарова зазначила, що «Київ став оперувати правовими термінами».

В России заметили изменение украинской стратегии переговоров = [У Росії помітили зміну української стратегії переговорів] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2019. – 12.12. (<https://bb.lv/statja/v-mire/2019/12/12/v-rossii-zametili-izmenenie-ukrainskoi-strategii-peregovorov>).

Під час прес-конференції за підсумками «нормандського саміту» в Парижі Президент України В. Зеленський заочно звинуватив В. Соловйова в тому, що той

розповідає про ситуацію в Україні, хоча особисто там не бував. Російський телеведучий В. Соловйов нагадав, що йому заборонений в'їзд в Україну, і запропонував В. Зеленському зробити з ним інтерв'ю. Він також запросив Президента України в Донецьк і натякнув українському лідеру, що він відмахнувся від відповіді, коли його запитали про відсутність прямого діалогу з представниками самопроголошених ЛНР і ДНР.

Соловьев ответил на упреки Зеленского = [Соловйов відповів на закиди Зеленського] // Независимая Молдова. – Кишинев, 2019. – 11.12. (<https://noi.md/ru/v-mire/soloviev-otvetil-na-upreki-zelenskogo>).

Президенти Росії, України і Франції прийняли підсумкове комюніке за підсумками саміту в «нормандському форматі». Про це вони повідомили на спільній прес-конференції за підсумками переговорів. У документі йдеться про три пункти. Перший – негайні заходи щодо стабілізації на Донбасі. Зокрема, тут ідеться встановлення перемир'я до кінця 2019 р., а також про створення трьох нових районів відведення сил до кінця березня 2020 р. Другий пункт – заходи щодо політичної реалізації мінських угод. Третій – схема подальших дій.

О чем договорились Путин и Зеленский: итоги саммита в Париже по Донбассу = [Про що домовилися Путін і Зеленський: підсумки саміту в Парижі по Донбасу] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2019. – 10.12. (<https://bb.lv/statja/v-mire/2019/12/10/o-chem-dogovorilis-putin-i-zelenskiy-itogi-sammita-v-parizhe-po-donbassu>).

Довгоочікуваний саміт у Парижі має на меті знайти спосіб припинити війну в Україні. Лідери України, Росії, Німеччини та Франції проведуть низку зустрічей у Єлисейському палаці, щоб спробувати відновити мирну угоду 2015 р., яка в основному ігнорується. Суттєвий прорив малоімовірний, але що б не сталося, саміт є найбільшим випробуванням для Президента України В. Зеленського, який цього року переміг на президентських виборах, – частково на обіцянках закінчити війну.

Isachenkov, Vladimir. Peace in sight? Paris summit seeks solution for Ukraine war = [Мир у полі зору? Паризький саміт шукає рішення для припинення війни в Україні] / V. Isachenkov, Y. Karmanau // The Associated Press. – New York, 2019. – 09.12. (<https://apnews.com/c3c20178140bfefd2cf0488c5a5a8641>).

Глава МВС Росії В. Колокольцев повідомив, що з квітня 2019 р. російські паспорти отримали близько 125 тис. осіб, що проживають на території т. зв. ДНР і ЛНР. Уряд України визнав незаконними російські паспорти, видані за цією процедурою. З аналогічними заявами виступили влада Канади та представники Євросоюзу. Ще однією відповіддю став указ Президента України В. Зеленського, який спростив процедуру отримання українських паспортів громадянами Росії, якщо

ті піддавалися «переслідуванням за політичними переконаннями» або «забезпечували національну безпеку і захист України».

МВД: российские паспорта получили 125 тысяч жителей „ДНР” и „ЛНР” = [МВС: російські паспорти отримали 125 тисяч жителів „ДНР” і „ЛНР”] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2019. – 09.12. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30316039.html>).

У Верховному суді Великобританії почалися слухання за скаргами Росії і України на рішення Апеляційного суду Англії. Вони стосуються випущених Україною у 2013 р. цінних паперів вартістю 3 млрд дол. Росія повністю викупила випуск. У 2015 р. Київ відмовився погасити основну суму боргу та проценти. Росія подала позов, і у 2017 р. Високий суд Англії задовольнив його. Україна оскаржила це рішення за чотирма аргументами. Апеляційний суд погодився на повноцінну перевірку твердження Києва про те, що кредит йому нав'язали силою. Скарги на останнє рішення нині розглядаються.

Украина и Россия ругаются между собой в суде Англии из-за долгов = [Україна і Росія сваряться між собою в суді Англії через борги] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2019. – 09.12. (<https://bb.lv/statja/ekonomika/2019/12/09/ukraina-i-rossiya-rugayutsya-mezhdu-soboy-v-sude-anglii-iz-za-dolgov>).

Колишній Президент України П. Порошенко порадив чинній владі країни будувати стіну на границі з РФ, а не з Донбасом. Помічник Президента А. Єрмак заявив, що на випадок відсутності прогресу під час «нормандського саміту», у Президента України В. Зеленського є план «Б», який полягає в тому, щоб побудувати на лінії зіткнення на Донбасі стіну й ізолювати непідконтрольні території. За словами П. Порошенка, будівництво стіни на кордоні з Донбасом може привести до скасування санкцій з РФ.

П. Порошенко предложил построить стену на границе с Россией = [П. Порошенко запропонував побудувати стіну на кордоні з Росією] // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 08.12. (<https://www.obzor.lt/news/n55487.html>).

Наступного року британський королівський інститут міжнародних відносин Chatham House святкуватиме своє сторіччя. Це один із провідних аналітичних центрів світу. О. Луцевич керує Українським форумом у програмі Chatham House «Росія й Євразія». Тому її системний погляд на події, які відбуваються в Україні, Східній Європі загалом, є цікавим, важливим і корисним для ознайомлення. Автор статті поспілкувався з О. Луцевич, яка розповіла про своє бачення подій в Україні та відношення до Росії, яка спровокувала конфлікт на Донбасі.

Кудрін, Олег. Орися Луцевич: „Росія запускає в Україну, Грузію та Молдову „вірус” конфлікту” / О. Кудрін // Міст. – New York, 2019. – 04.12. (<http://meest->

online.com/interview/orysya-lutsevych-rosiya-zapuskaje-v-ukrajinu-hruziyu-ta-moldovu-virus-konfliktu/).

В Україні шкоду, заподіяну Росією суднам, які були затримані в результаті конфлікту в Керченській протоці, оцінили в 2,3 млн дол. Про це повідомив заступник постійного представника України при міжнародних організаціях у Відні І. Лоссовський. Він уточнив, що з суден повністю або частково знято озброєння, також відсутнє навігаційне обладнання, засоби зв'язку, боєприпаси та інше майно. Тому судна не можна використовувати за призначенням.

Украина требует от России более двух миллионов долларов за „угробленные” корабли = [Україна вимагає від Росії більше двох мільйонів доларів за понівечені судна] // День за днем. – Таллінн, 2019. – 01.12. (<https://rus.postimees.ee/6837443/ukraina-trebuuet-ot-rossii-bolee-dvuh-millionov-dollarov-za-ugroblennye-korabli>).

П. Маурер, президент Міжнародного Червоного Хреста, розповідає, що вони присутні у більш ніж 90 країнах, щоб допомогти людям. Є 15–20 великих місій у місцях, які давно вважаються кризовими районами. Вони варіюються від Сахеля, Чаду та Африканського континенту, Сирії, Іраку, Ємену та Афганістану до України та Венесуели. П. Маурер жалкує, що держави й уряди не в змозі вирішити конфлікти мирним шляхом. Але він вважає, що, можливо, «все ж є певний прогрес, наприклад, в Україні».

Böhme, Christian. Die Urbanisierung der Kriege hat verheerende Auswirkungen = [Урбанізація війн має руйнівні наслідки] / С. Böhme // Der Tagesspiegel. – Berlin (<https://www.tagesspiegel.de/politik/das-rote-kreuz-auf-den-schlachtfeldern-der-welt-die-urbanisierung-der-kriege-hat-verheerende-auswirkungen/25285416.html>).

МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Глави урядів Молдови, Грузії, України та Азербайджану обговорили під час саміту Організації за демократію та економічний розвиток ГУАМ у Києві, можливість створення зони вільної торгівлі між країнами-учасниками організації.

Главы правительств Молдовы, Грузии, Украины и Азербайджана обсудили возможность создания зоны свободной торговли = [Глави урядів Молдови, Грузії, України та Азербайджану обговорили можливість створення зони вільної торгівлі] // Молдавские ведомости. – Кишинев, 2019. – 12.12. (<http://www.vedomosti.md/news/glavy-pravitelstv-moldovy-gruzii-ukrainy-i-azerbajdzhana-obs>).

Компанії «Укртрансффта» і «Транснефть» продовжили на 10 років угоду про транзит нафти територією України. Як впливає із заяви прес-служби української компанії, до договору уклали додаткову угоду, тепер документ діє до 1 січня 2030 р.

Компанії також оновили ряд положень з урахуванням змін на ринку послуг з транспортування нафти в регіоні. Відзначається, що базові принципи співпраці двох операторів не змінилися. «Висновок додаткової угоди гарантує безпечну і стійку роботу нафтотранспортної системи України на довгостроковій основі, створює ґрунт для завантаження системи магістральних нафтопроводів Товариства транзитними обсягами нафти в напрямку країн Європи», – ідеться в повідомленні.

Транснефть і Укртранснафта продлили договір на транзит нафти = [Транснефть і Укртранснафта продовжили договір на транзит нафти] // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 04.12. (<https://www.obzor.lt/news/n55342.html>).

У Гродно відбулася зустріч Надзвичайного і Повноважного Посла України в Білорусі І. Кизима з головою Гродненського облвиконкому В. Кравцовим. На ній обговорювалися питання взаємовигідної співпраці в різних сферах діяльності і підготовки до III Форуму регіонів двох країн. Важливе питання – міжрегіональне співробітництво. Порівняно з іншими областями Білорусі, Гродненська має найменшу кількість міст-побратимів в Україні. Також відбулася зустріч української делегації з головою Гродненського міськвиконкому М. Гоєм. Завершилася вона підписанням Угоди про партнерство між містами Гродно і Херсон.

Гиль, Геннадий Андреевич. Посол Украины обсудил в Гродно подготовку к III Форуму регионов двух стран = [Посол України обговорив у Гродно підготовку до III Форуму регіонів двох країн] / Г. А. Гиль // Советская Белоруссия. – Минск, 2019. – 03.12. (<https://www.sb.by/articles/posol-ukrainy-obsudil-v-grodno-podgotovku-k-iii-forumu-regionov-dvukh-stran.html>).

Ще в травні глава «Укртранснафти» М. Гавриленко говорив про плани укласти новий транзитний договір. На той момент сторони вже погодили питання тарифу, який залишився колишнім. Підписання нового договору було очікуваним. Таку думку висловив партнер, керівник нафтогазової практики КПМГ в Росії та СНД А. Усов. Транзит нафти через Україну в минулому році становив близько 13,5 млн т, а загальний обсяг російського нафтового експорту за підсумками 2018 р. досяг 260 млн т. Таким чином, на український напрям припало лише близько 5 % поставок російської нафти.

Россия и Украина подписали десятилетний контракт по транзиту нефти = [Росія і Україна підписали десятирічний контракт по транзиту нафти] // DELFI. – Таллінн, 2019. – 03.12. (<https://rus.delfi.ee/daily/russia/rossiya-i-ukraina-podpisali-desyatiletnij-kontrakt-po-tranzitu-nefti?id=88267631>).

УКРАЇНСЬКА ДІАСПОРА

Благодійний вечір на підтримку Українського католицького університету відбувся на початку листопада 2019 р. у приміщенні парафіальної зали «Верховина»

при історичній едмонтонській кафедрі св. Йосафата. Ця подія відбулася з ініціативи о. Петра Бабея, разом із Українською католицькою освітньою фундацією. Метою вечора було поінформувати українську громаду Едмонтону про надзвичайну важливу та взірцеву працю Українського католицького університету.

Служити, свідчити і спілкуватися – це напрям до здорового майбутнього // Гомін України. – Toronto, 2019. – 10.12. (<http://www.homin.ca/news.php/news/21314/group/19>).

Уперше в історії післявоєнної Чехословаччини та сучасної Чехії вийшов друком перший номер міжнародного незалежного чесько-українського літературного часопису для дітей та юнацтва «Незабудка», котрий з'явився на світ услід за часописом «Мандрівник», засновником та видавцем яких є Товариство «Опір Західної України» у Празі (Чеська Республіка). Часопис «Незабудка» має донести і залишити незабутньою в серцях юних українців у Чехії рідну українську мову та літературу через твори для дітей та юнацтва сучасних українських письменників і класиків української літератури Л. Українки, Б. Лепкого та ін.

Павлів, Олег. У Чехії заснували часопис „Незабудка“ / О. Павлів // Свобода. – Parsippany, NJ, 2019. – 05.12. (<http://svoboda-news.com/svwp/%d0%a3-%d0%a7%d0%b5%d1%85%d1%96%d1%97-%d0%b7%d0%b0%d1%81%d0%bd%d1%83%d0%b2%d0%b0%d0%bb%d0%b8-%d1%87%d0%b0%d1%81%d0%be%d0%bf%d0%b8%d1%81-%d0%9d%d0%b5%d0%b7%d0%b0%d0%b1%d1%83%d0%b4%d0%ba%d0%b0/>).

В Стерен-Айленді на благодійному концерті скрипаля-віртуоза О. Божика присутні стоячи зустріли оплесками двох українських воїнів М. Левкуна та А. Сенища, котрі на запрошення фонду Revived Soldiers Ukraine, який очолює І. Ващук-Дісіпіо, перебувають на реабілітації у США. М. Левкун швидким кроком з кінця зали майже підбіг до сцени. Ще рік тому він сидів у візку без обох ніг. Тоді приймали воїна у Школі українознавства у Брукліні. Діти зі своєї коляди принесли 200 дол., щоб зробити і свій маленький внесок на протези для мужного воїна, захисника України. Українська діаспора робить багато добрих справ, зокрема були зібрані гроші, які передали на медичні потреби для воїнів.

Роздольська, Мирослава. Пожертви повертають воїнів до життя / М. Роздольська // Свобода. – Parsippany, NJ, 2019. – 05.12. (<http://svoboda-news.com/svwp/%d0%9f%d0%be%d0%b6%d0%b5%d1%80%d1%82%d0%b2%d0%b8-%d0%bf%d0%be%d0%b2%d0%b5%d1%80%d1%82%d0%b0%d1%8e%d1%82%d1%8c-%d0%b2%d0%be%d1%97%d0%bd%d1%96%d0%b2-%d0%b4%d0%be-%d0%b6%d0%b8%d1%82%d1%82%d1%8f/>).

Художники різних країн і поколінь намагалися побувати в Італії. Сюди їх приваблювали пам'ятки архітектури, археологічні пам'ятки, саме «вічне місто», а ще

більше – шедеври світового мистецтва, які зібрані не лише в музейних колекціях, а й перебувають на своїх архаїчних місцях – у соборах, храмах. В Італії багато українських художників-емігрантів. На початку грудня у Римі проходить колективна виставка творів українських митців, які проживають в Італії, організована Асоціацією Ucraina CreAttiva.

У Римі проходить виставка українських художників // Українська газета. – Рима, 2019. – 05.12.

(<https://www.gazetaukrainska.com/%d1%83%d0%ba%d1%80%d0%b0%d1%97%d0%bd%d1%81%d1%8c%d0%ba%d0%b0-%d1%96%d1%82%d0%b0%d0%bb%d1%96%d1%8f/%d1%83-%d1%80%d0%b8%d0%bc%d1%96-%d0%bf%d1%80%d0%be%d1%85%d0%be%d0%b4%d0%b8%d1%82%d1%8c-%d0%b2%d0%b8%d1%81%d1%82%d0%b0%d0%b2%d0%ba%d0%b0-%d1%83%d0%ba%d1%80%d0%b0%d1%97%d0%bd%d1%81%d1%8c%d0%ba%d0%b8/>).

Українська громада в південно-західній Флориді гідно вшанувала пам'ять жертв Голодомору-геноциду 1932–33 рр. У церкві св. Андрія в Норт-Порті відбулася соборна панахида у співслужінні отців української православної та української греко-католицької громад. Члени Громадського комітету тримали запалені свічки, а ветерани прибули з прапорами – американським, українським та місцевим. Після урочистої панахиди присутні були запрошені до зали Осередку імені святого Андрія, де їх привітала голова Товариства української мови В. Боднарук. Вона згадала, що українці в діаспорі впродовж багатьох років старалися донести до свідомості вільного світу, що Голодомор був штучним голодом-геноцидом українського народу, під час якого згинули від 7 до 10 млн невинних.

Боднарук, Віра. Соборна панахида за жертвами Голодомору-33 / В. Боднарук // Час і Події. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 04.12. (<https://www.chasipodii.net/article/23832/>).

Нещодавно в Українському інституті модерного мистецтва Чикаго представили персональну виставку картин із бісеру та презентацію книжки Н. Марусик «Бісерна терапія». Н. Марусик – дизайнерка виробів з бісеру та напівкоштовного каміння, майстер традиційного народного мистецтва, дослідниця української народної культури, етнограф, журналіст, колекціонер старожитностей, член Національної спілки майстрів народного мистецтва України. У вересні та жовтні виставка експонувалась в Україні, зокрема в столиці України Києві, та столиці Буковини Чернівцях, батьківщині майстрині.

Ласійчук, Оксана. Бісерна терапія Настасії Марусик / О. Ласійчук // Час і Події. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 04.12. (<https://www.chasipodii.net/article/23843/>).

РЕФОРМИ

«Українські реформи і шлях до Європи» – конференція під такою назвою відбулася в Ризі у сеймі. Захід підтримали Європейська комісія, Балтійсько-Чорноморський союз, фонд Конрада Аденауера (ФРН). Виконуючий обов'язки голови Європейської комісії В. Домбровскіс сказав, що ЄС допомагає Україні як політично, так і макроекономічно. Заступник міністра економічного розвитку, торгівлі та сільського господарства України Т. Качка розповів, що за п'ять років з ЄС встановлені абсолютно інші відносини. Т. Качка заявив, що тисячі українських компаній, у тому числі малих, регіональних постачають сьогодні продукцію в ЄС. Асоційований професор Університету Страдіня К. Буковскіс наголосив «на просуванні України шляхом земельної реформи, що вже виконала свого часу Латвія».

Кабанов, Николай. Киев рекламирует в Риге открытый рынок, дешевую гривну и рабочую силу = [Київ рекламує в Ризі відкритий ринок, дешеву гривню і робочу силу] / Н. Кабанов // Бизнес&Балтия. – Рига, 2019. – 09.12. (<https://bb.lv/statja/v-mire/2019/12/09/kiev-reklamiruet-otkrytyu-rynok-deshevuyu-grivnu-i-rabochuyu-silu>).

ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

Посол ЄС в Україні М. Маасікас повідомив, що угода з Міжнародним валютним фондом за новою програмою співпраці відкриє перед Україною двері до отримання макрофінансової допомоги від ЄС на суму 500 млн євро. М. Маасікас зазначив, що міжнародне визнання поточних реформ в Україні разом з прийняттям Верховною Радою закону про боротьбу з відмиванням грошей має відкрити шлях для отримання країною макрофінансової допомоги від ЄС.

Соглашение с МВФ поможет Украине получить от ЕС макрофинансовую помощь на сумму 500 млн евро = [Угода з МВФ допоможе Україні отримати від ЄС макрофінансову допомогу на суму 500 млн євро] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2019. – 10.12. (<http://russian.people.com.cn/n3/2019/1210/c31519-9639276.html>).

Українцям, які мешкають за кордоном, влада пропонує кредити на розвиток бізнесу зі ставкою від 5 %, заявив Президент України В. Зеленський, презентуючи програму «Повертайся і залишайся». «Для того, щоб мотивувати українців повертатися з-за кордону, заплановано кілька заходів», – повідомив Президент. Серед них доступні кредити для власної справи. Зокрема, тим, хто хоче розпочати чи розширити власний бізнес, пропонуються позики на суму до 1,5 млн грн на п'ять років.

Зеленський закликає українців повертатися на батьківщину // Українська газета. – Roma, 2019. – 09.12. (<https://www.gazetaukrainska.com/%d0%b0%d0%ba%d1%82%d1%83%d0%b0%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d0%b5/%d1%83%d0%ba%d1%80%d0%b0%d1%97%d0%bd%d1%81%d1%8c%d0%ba%d0%b0-%d0%b5%d0%bc%d1%96%d0%b3%d1%80%d0%b0%d1%86%d1%96%d1%8f/%d0%b7%d0%b5%d0%bb%d0%b5%d0%bd%d1%81%d1%8c%d0%ba%d0%b8%d0%b9-%d0%b7%d0%b0%d0%ba%d0%bb%d0%b8%d0%ba%d0%b0%d1%94>).

%d1%83%d0%ba%d1%80%d0%b0%d1%97%d0%bd%d1%86%d1%96%d0%b2-
%d0%bf%d0%be%d0%b2%d0%b5%d1%80/).

ЕКОНОМІКА

МВФ надасть Україні трирічний кредит на 5,5 млрд дол. – про це домовилися Президент України В. Зеленський з директором-розпорядником фонду К. Георгієвою. Прем'єр-міністр країни О. Гончарук заявив, що підтримка з боку міжнародних партнерів – маркер довіри до України. Одна з основних вимог МВФ для продовження кредитування України – дозвіл на купівлю сільськогосподарських земель іноземцями. Міжнародний валютний фонд надасть Україні трирічний кредит на чотири мільярди спеціальних прав запозичення (близько 5,5 млрд дол.) у рамках нової програми співпраці – повідомили в Офісі Президента України В. Зеленського. Головним чинником, що сприяє поглибленню роботи фонду з Києвом, стали проведені урядом Прем'єр-міністра О. Гончарука реформи.

„Маркер доверія”: Украина договорилась с МВФ о кредите на 5,5 млрд долларов = [„Маркер довіри”: Україна домовилася з МВФ про кредит на 5,5 млрд доларів] // DELFI. – Таллінн, 2019. – 08.12. (<https://rus.delfi.ee/daily/business/marker-doveriya-ukraina-dogovorilas-s-mvf-o-kredite-na-5-5-mlrd-dollarov?id=88319249>).

Український експерт з енергетики Ю. Корольчук заявив, що в уряді України повинні чітко усвідомити, яку небезпеку несе для ринку України БелАЕС, перший блок якої повинні запустити вже в наступному році. «ТЕС буде виробляти не 47 млрд кВт-год., а максимум – 38–39 млрд кВт-год. А вугільні шахти скоротять видобуток вугілля на 4 млн т», – аналізує ситуацію експерт. Він вважає, що для Білорусі ринок України буде, швидше за все, найбільш ласим шматком із сусідніх країн, адже Польща і Литва поки не значаться в списках реальних клієнтів. Глава енергетичного комітету парламенту України А. Герус, який є головним куратором питання закупівлі електроенергії в Києві, заявив журналістам, що «в Білорусі зараз електроенергія не така вже й дешева».

Києву сигналять – А. Лукашенко оставит без работы тысячи украинских шахтеров = [Києву сигналять – О. Лукашенко залишить без роботи тисячі українських шахтарів] // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 06.12. (<https://www.obzor.lt/news/n55450.html>).

NEQSOL Holding завершив операцію з придбання Vodafone Україна. Фінансування угоди надала група міжнародних фондів і фінансових установ на чолі з J.P. Morgan Securities Plc і Raiffeisen Bank International A.G.

NEQSOL Holding об успешном зарубежном финансировании и приобретении Vodafone Украина = [NEQSOL Holding про успішне зарубіжне фінансування і придбання Vodafone Україна] // Haqqin.az. – Баку, 2019. – 04.12. (<https://haqqin.az/news/164493>).

Автор статті розмірковує над питанням, які ж загрози Україні несе чинний економічний курс, спрямований на зміцнення гривні, нарощування боргів та імпорту товарів на шкоду внутрішньому виробництву. Зокрема, він вважає, що «Україна дедалі більше пожинає наслідки імпортозалежності, в яку методично заганялася впродовж останніх десятиріч, а стрімке зміцнення курсу гривні через нарощування боргів, що відбувається після зміни влади, різко загострило проблеми, які накопичувалися роками хибної економічної політики».

Крамар, Олександр. Імпорт: вишукана пастка / О. Крамар // Час і Події. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 04.12. (<https://www.chasipodii.net/article/23836/>).

Народний депутат О. Кучеренко повідомив, що Комітет Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг схвалив законопроект, яким скасовується можливість покупки за двосторонніми договорами електроенергії у країн, які не є членами Європейського Енергетичного Співтовариства. Правку про скасування імпорту комітет одноголосно підтримав.

Украина может запретить импорт электроэнергии из Беларуси и России = [Україна може заборонити імпорт електроенергії з Білорусі та Росії] // Литовский курьер. – Вильнюс, 2019. – 04.12. (<https://www.kurier.lt/ukraina-mozhet-zapretit-import-elektroenergii-iz-belarusi-i-rossii/>).

Фармацевтична компанія Stada продовжує свою торгівлю у Східній Європі. Придбання української «Біофарми» – це одна з найбільших інвестицій в український фармацевтичний сектор, заявив представник Stada у штаб-квартирі в Бад-Вільбелі поблизу Франкфурта. Stada матиме виробничий майданчик під Києвом, і більше не доведеться постачати перспективний український ринок виключно з Росії.

Stada übernimmt Pharmageschäft von ukrainischem Anbieter = [Компанія Stada переймає фармацевтичний бізнес від українського постачальника] // Die Welt. – Berlin, 2019. – 02.12. (<https://www.welt.de/regionales/hessen/article203974036/Stada-uebernimmt-Pharmageschaeft-von-ukrainischem-Anbieter.html?wtrid=onsite.onsitesearch>).

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Імпорт картоплі в Україні знову оновив черговий рекорд. За один місяць у країну було ввезено 46 тис. т картоплі. Керівник проекту АПК-Інформ О. Хорєв зазначає, що попит на продукцію на внутрішньому ринку залишається вкрай низьким. Це ж підтверджує і директор з розвитку Української плодоовочевої асоціації К. Зверєва. За оцінками аналітиків EastFruit, у жовтні–листопаді до половини всіх роздрібних продажів картоплі припадало на імпортну продукцію, ввезену переважно з Російської Федерації.

„Картошку свою не продам нікому” – Україна продовжує бити рекорди імпорту другого хліба з Росії = [„Картоплю свою не продам нікому” – Україна продовжує бити рекорди імпорту другого хліба з Росії] // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 11.12. (<https://www.obzor.lt/news/n55572.html>).

На думку автора статті, Зе-влада поспішає розпочати процес продажу сільськогосподарської землі. Ухвалення у другому читанні, після чого ринок землі одразу може стати дійсністю, заплановане вже до Нового року. А ще через кілька років уряд спробує «пробити» на референдумі рішення про дозвіл продавати землю для іноземців. Утім експерти застерігають: надмірна концентрація ріллі в одних руках може віддати агропромисловий комплекс України великим транснаціональним корпораціям, замість того, щоб робити ставку на вітчизняних фермерів чи дрібні сімейні господарства.

Патиківський, Юрій. Земля – багатим: експерти попередили про загрозу перетворення України на сировинний придаток / Ю. Патиківський // Гомін України. – Toronto, 2019. – 10.12. (<http://www.homin.ca/news.php/news/21316/group/7>).

За 10 км від Львова, у селі Липники Пустомитівського району, А. Труш відкрив бананову ферму. Тут ростуть і плодоносять банани, лимони, гранати, лайми, ківі, папая і кава. Вирощує їх у спеціальній теплиці-вегетарії разом із батьком Ярославом Миколайовичем. Зараз у них – понад 30 сортів різних екзотів. Нещодавно на ферму розпочали організовувати екскурсії.

Дмитрів, Ірина. Банани, вирощені під Львовом, смачніші / І. Дмитрів // Міст. – New York, 2019. – 04.12. (<http://meest-online.com/ukraine/society/banany-vyroscheni-pid-lvovom-smachnishi/>).

ПРОБЛЕМИ ГАЗОПОСТАЧАННЯ

Президент США Д. Трамп та демократи і республіканці в Конгресі засуджують «Північний потік – 2» одноголосно. Палата представників США ініціювала санкції проти компаній у зв'язку з газопроводом. Депутати Європарламенту проголосували великою більшістю за пакет оборонного бюджету, до якого було додано Закон про санкції.

Nord Stream 2 – US-Repräsentantenhaus stimmt für Sanktionen = [Північний потік – 2 – Палата представників США голосує за санкції] // Die Welt. – Berlin, 2019. – 12.12. (<https://www.welt.de/politik/ausland/article204246094/Mit-grosser-Mehrheit-Nord-Stream-2-US-Repraesentantenhaus-stimmt-fuer-Sanktionen.html?wtrid=onsite.onsitesearch>).

Румунський оператор Transgaz хоче втричі збільшити обсяг потужностей, запропонованих до бронювання для експорту газу в Україну на 20 січня 2020 р. Як

передає агентство „ІНФОТАГ”, про це повідомило міжнародне інформаційно-аналітичне агентство ICIS, що займаються відстеженням цін на енергетичних ринках. Запропоновані Transgaz обсяги не задовольняють попит для України і Молдови.

„Transgaz” хочет втрое увеличит объем мощностей, предложенных к бронированию для экспорта газа на Украину и в Молдову = [„Transgaz” хоче втричі збільшити обсяг потужностей, запропонованих до бронювання для експорту газу в Україну і Молдову] // Молдавские ведомости. – Кишинев, 2019. – 11.12. (<http://www.vedomosti.md/news/transgaz-hochet-vtroe-uvlichit-obem-moshnostej-predlozhenny>).

ЄБРР надасть Молдові 50 млн дол. на закупівлю газу в разі необхідності забезпечення альтернативних поставок. Прем'єр-міністр І. Кіку і керуючий директор ЄБРР в країнах Східної Європи і Кавказу М. Патроне, які підписали угоду, відзначили плідну співпрацю Молдови з ЄБРР в реалізації ряду важливих для республіки проєктів. Прем'єр-міністр підкреслив, що «уряд розраховує на досягнення домовленості між Росією та Україною, що дасть можливість, щоб Молдова після 1 січня 2020 р. могла отримувати природний газ традиційним маршрутом дешевше, ніж у попередній період».

ЕБРР дает нам 50 миллионов на закупку газа = [ЄБРР дає нам 50 мільйонів на закупівлю газу] // Молдавские ведомости. – Кишинев, 2019. – 11.12. (<http://www.vedomosti.md/news/ebrr-daet-nam-50-millionov-na-zakupku-gaza>).

Зупинка транзиту російського газу через Україну найсильніше вдарить по Молдові. Вона повністю залежить від поставок через Україну. Витрати Кишинєва на транспортування російського газу з інших напрямів становитимуть 20 млн дол. При цьому, як відзначають експерти, грошові витрати ще не найголовніше. Ніхто не знає, як поведе себе газотранспортна система України в разі довгострокової зупинки транзиту, так як реверсу Трансбалканським газопроводом з «Турецького потоку» буде недостатньо для Молдови.

Эксперт: На всех газа может не хватить = [Експерт: На всіх газу може не вистачити] // Молдавские ведомости. – Кишинев, 2019. – 11.12. (<http://www.vedomosti.md/news/ekspert-na-vseh-gaza-mozhet-ne-hvatit>).

Прем'єр-міністр України О. Гончарук допускає можливість «газової війни» під час продовження переговорів з РФ щодо транзиту газу після 1 січня 2020 р. «Але ми повністю до цього готові: наші сховища наповнені, нашу логіку підтримують ЄС і рішення Стокгольмського арбітражу, а „Північний потік-2” недобудований», – написав він на своїй сторінці у Фейсбукі, коментуючи підсумки зустрічі лідерів «нормандської четвірки» в Парижі. Прем'єр підкреслив, що українській стороні

вдалося досягти своєї мети в газовому питанні, вивівши його за межі обговорення ситуації на Донбасі.

Прем'єр України допустив можливість „газової війни” з Росією = [Прем'єр України допустив можливість „газової війни” з Росією] // Minval.az. – Баку, 2019. – 10.12. (<https://minval.az/news/123942461>).

В Україні здійснено останній крок, завершальний процес виділення газотранспортної системи України зі складу «Нафтобазу» відповідно до зобов'язань української влади перед Євросоюзом. Президент України В. Зеленський підписав останній із законів, які Україна повинна була прийняти для створення незалежного оператора ГТС. Закон передбачає внесення змін до Податкового кодексу щодо умов, які забезпечують відокремлення діяльності з перекачування блакитного палива. Крім того, він звільняє від сплати ПДВ операції з передачі новому оператору ГТС майна, необхідного для транспортування газу.

Україна подстроила советскую трубу под стандарты Европы = [Україна підлаштувала радянську трубу під стандарти Європи] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2019. – 10.12. (<https://bb.lv/statja/ekonomika/2019/12/10/ukraina-podstroila-sovetskuyu-trubu-pod-standarty-evropy>).

Учені з Інституту з вивчення економіки енергетики при Кельнському університеті проаналізували можливі наслідки для європейських споживачів припинення українського транзиту в разі зриву тристоронніх переговорів щодо газу між Росією, Україною і ЄС. Керівник авторського колективу З. Шульте, представляючи дослідження, заявив, що «серед країн ЄС найбільше від зриву переговорів про продовження транзиту російського газу через Україну постраждають Болгарія і Румунія, а також Греція, яка виявиться найбільш вразливою. „Газпром” втратить більше, ніж споживачі в ЄС».

Немецкие ученые: Россия остановит украинский транзит газа – ЕС не замерзнет = [Німецькі вчені: Росія зупинить український транзит газу – ЄС не замерзне] // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 09.12. (<https://www.obzor.lt/news/n55497.html>).

Прем'єр Росії Д. Медведєв у програмі «Вести в суботу» з С. Брильовим назвав єдиний спосіб врегулювання розбіжностей з питань поставок і транзиту газу через Україну. За його словами, Київ і Москва повинні прийти до «нульового варіанта», вигідного для обох країн. Київ і Москва ведуть переговори про долю транзиту російського газу у Європу через Україну. Очікується, що газові питання будуть обговорюватися на зустрічі президентів В. Путіна і В. Зеленського в Парижі.

Названо условие разрешения спора России с Украиной по газу = [Названо умову вирішення суперечки Росії з Україною щодо газу] // Молдавские ведомости. – Кишинев,

2019. – 08.12. (<http://www.vedomosti.md/news/nazvano-uslovie-razresheniya-spora-rossii-s-ukrainoj-po-gazu>).

У Європи не буде проблем з поставками природного газу взимку, навіть якщо нова угода про поставки російського газу через Україну не буде досягнута до кінця дії чинної, показує дослідження, опубліковане Інститутом з вивчення економіки енергетики при Кельнському університеті. Москва повідомила, що не хоче вступати в нову газову війну з Україною, аналогічну тій, що була у 2009 р. Чинна угода, що регулює поставки українського природного газу з Росії, а також транзит до ЄС закінчується 31 грудня 2019 р., і переговори про нову угоду ускладнюються аспектами, що стосуються арбітражного розгляду і анексії Кримського півострова Росією в 2014 р.

Что будет, если Россия и Украина не договорятся о транзите газа = [Що буде, якщо Росія і Україна не домовляться про транзит газу] // Независимая Молдова. – Кишинев, 2019. – 08.12. (<https://noi.md/ru/v-mire/что-budet-esli-rossiya-i-ukraina-nedogovoryatsya-o-tranzite-gaza>).

Виконавчий директор «Нафтогазу» Ю. Вітренко повідомив, що на переговорах щодо газу у Відні «Газпрому» було заявлено про готовність «Нафтогазу» розглянути можливість погашення заборгованості в 3 млрд дол. поставками газу. Він додав, що «Нафтогаз» також готовий відкликати свої позовні вимоги в новому арбітражі, але тільки якщо буде укладено довгостроковий контракт на транзит, який буде покривати всі витрати, і якщо «Нафтогазу» буде компенсовано невиконання «Газпромом» своїх зобов'язань за поточними контрактами.

Украина и Россия провели в Вене переговоры по газу = [Україна і Росія провели у Відні переговори щодо газу] // Литовский курьер. – Вильнюс, 2019. – 07.12. (<https://www.kurier.lt/ukraina-i-rossiya-proveli-v-vene-peregovory-po-gazu/>).

Російська компанія «Газпром» повідомила, що проведе аукціон з продажу 34,09911 % акцій АТ Conexus Baltic Grid. Пройдуть торги на електронному торговельному майданчику «Газпромбанку» (МОЕХ: GZPR). Латвійський оператор системи передачі і зберігання природного газу Conexus Baltic Grid був заснований у грудні 2016 р. в результаті реорганізації компанії «Латвіяс газі». У статутному капіталі Conexus 34,1 % на сьогодні належать «Газпрому». «Нафтогаз України» подав до суду Риги клопотання про виконання рішення Стокгольмського арбітражу щодо транзитного спору з «Газпромом». Засідання суду з цього клопотання заплановано на кінець квітня 2020 р. «Газпром» вивчає можливості щодо захисту своїх інтересів, ідеться в повідомленні російського монополіста.

„Газпром” срочно распродает свои активы в Латвии. Чтобы Киев не отобрал? = [„Газпром” терміново розпродас свої активи в Латвії. Щоб Київ не відібрав?] //

Бизнес&Балтия. – Рига, 2019. – 04.12. (<https://bb.lv/statja/ekonomika/2019/12/04/gazprom-prodaet-akcii-latviyskoy-conexus-nachalnaya-cena-70-mln>).

Глава українського «Нафтогазу» Ю. Вітренко вважає безглуздим варіант прем'єра Росії Д. Медведєва вирішити газову суперечку між Москвою і Києвом «нульовим варіантом» – відмовою від претензій і припиненням розглядів. Ю. Вітренко зазначив, між компаніями обумовлено, що рішення Стокгольмського арбітражу є «остаточним і обов'язковим для виконання», а «нульовий варіант» насправді – це виконання цього рішення і приведення заборгованості до нуля. «Демонструючи всім конструктивність своєї позиції, ми навіть згодні взяти цей борг газом», – констатував він.

Украина сочла бессмысленным предложение РФ по газовому спору = [Україна визнала безглуздою пропозицію РФ щодо газової суперечки] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2019. – 07.12. (<https://bb.lv/statja/ekonomika/2019/12/07/ukraina-sochla-bessmyslennym-predlozhenie-rf-po-gazovomu-sporu>).

Росія не збирається припинити транзит газу через Україну, питання тільки в економічній доцільності, повідомив президент Росії В. Путін. Він зазначив, що переговори з Україною йдуть складно, і висловив надію, що компанії двох країн знайдуть взаємоприйнятне рішення. В. Путін неодноразово підкреслював, що «Москва готова зберегти транзит, але умови України неприйнятні».

В. Путин рассказал о перспективах транзита газа через Украину = [В. Путин розповів про перспективи транзиту газу через Україну] // Молдавские ведомости. – Кишинев, 2019. – 06.12. (<http://www.vedomosti.md/news/putin-rasskazal-o-perspektivah-tranzita-gaza-cherez-ukrainu>).

«Нафтогаз» намагається за рахунок виконання рішення Стокгольмського арбітражу про виплату йому «Газпром» 3 млрд дол. стягнути в Молдові активи російського газового холдингу в АТ «Молдовагаз» і борги перед ним Молдови в розмірі 475,8 млн дол. Позов «Нафтогазу» до «Газпрому», інтереси якого в Молдові представляє компанія «Молдовагаз», розгляне Вища судова палата.

Украинский „Нафтогаз” хочет получить в счет долга активы „Газпрома” в Молдове = [Український „Нафтогаз” хоче отримати в рахунок боргу активи „Газпрому” в Молдові] // Молдавские ведомости. – Кишинев, 2019. – 04.12. (<http://www.vedomosti.md/news/ukrainskij-naftogaz-hochet-poluchit-v-schet-dolga-aktivy-gaz>).

Європа добре підготувалася до можливого припинення транзиту російського газу через Україну із січня 2020 р. і нинішньої зими не буде мерзнути навіть у випадку сильних холодів. При цьому зростання цін на блакитне паливо в більшості

держав ЄС виявиться відносно помірним, сильне подорожчання загрожує лише трьом країнам, але одна з них може постраждати дуже серйозно. До таких висновків прийшли вчені з Інституту з вивчення економіки енергетики при Кельнському університеті (Energiewirtschaftliches Institut, EWI), які проаналізували можливі наслідки для європейських споживачів припинення українського транзиту в разі зриву тристоронніх переговорів щодо газу між Росією, Україною і ЄС.

Немецкие ученые объясняют, замерзнет ли Евросоюз, если Россия остановит украинский транзит газа = [Німецькі вчені пояснюють, чи замерзне Євросоюз, якщо Росія зупинить український транзит газу] // DELFI. – Таллінн, 2019. – 06.12. (<https://rus.delfi.ee/daily/business/nemeckie-uchenye-obyasnyayut-zamerznet-li-evrosoyuz-esli-rossiya-ostanovit-ukrainskij-tranzit-gaza?id=88299113>).

США готують «санкційний трюк» проти російського газопроводу «Північний потік – 2», пише німецький таблоїд Bild. Як повідомляє видання з посиланням на джерела в американському парламенті, противники будівництва трубопроводу планують домогтися «обхідними шляхами» введення санкцій проти європейських компаній, що беруть участь у реалізації проекту. Суть «трюку» полягає в тому, що обмеження проти європейських партнерів «Газпрому» повинні увійти в закон про військовий бюджет США.

Bild информировал о санкционных „трюках” США против „Северного потока – 2” = [Bild інформував про санкційні „трюки” США проти „Північного потоку – 2”] // Независимая Молдова. – Кишинев, 2019. – 02.12. (<https://noi.md/ru/v-mire/bild-informiroval-o-sankcionnyh-tryukah-ssha-protiv-severnogo-potoka-2>).

EUObserver пише, що Росія повинна заплатити Україні 2,6 млрд дол. у довготривалій газовій суперечці. Так постановив суд у Швеції у своєму рішенні, після якого, як пише видання, повторення зимової газової кризи 2009 р. у ЄС стає цілком імовірним. Росія погрожує припинити постачання газу Україні, якщо вона не відмовиться від своїх судових претензій. «Без сумніву, існує необхідність вирішити всі судові суперечки до того, як підписувати новий контракт», – сказав директор «Газпрому» О. Міллер, закликаючи Київ вирішити все «поза судом». Єврокомісія намагалася зайняти роль посередника між Києвом і Москвою, але останні, так звані, «тристоронні» переговори закінчилися «розчаруванням» для віце-президента Єврокомісії М. Шевчовича.

Rettman, Andrew. EU fears new Russia gas crisis, amid court disputes = [ЄС побоюється нової російської газової кризи на тлі судових суперечок] / A. Rettman // EUObserver. – 01.12.2019. (<https://euobserver.com/foreign/146753>).

ЯДЕРНА ЕНЕРГЕТИКА

Україна переходить на американське паливо для АЕС. Спеціаліст МДІМВ з атомної енергетики Д. Юрчак зауважує, що Україна почала використовувати продукцію Westinghouse відносно недавно. І ніхто поки не знає, як вона поведе себе в реакторі при тривалому використанні. «США наполягають на безпеці свого палива. „Росатом” застерігає. При цьому у кожній сторони є свій інтерес. Знайти незалежного арбітра в суперечці важко», – висловлює свою думку Д. Юрчак. А. Баклицький звертає увагу на те, що повністю переходити на американське паливо Україна не збирається. Тим більше «Росатом», як зазначає експерт, не давав приводів сумніватися в безперебійності поставок, якими б складними не були російсько-українські відносини.

Ибрагимова, Галия. Зона неизвестности. Чего ждать от топлива из США на украинских АЭС = [Зона невідомості. Чого чекати від палива з США на українських АЕС] / Г. Ибрагимова // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 05.12. (<https://www.obzor.lt/news/n55402.html>).

РОБОТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Міністр внутрішніх справ України А. Аваков заявив, що може подати у відставку після завершення розслідування низки резонансних справ. А. Аваков заявив, що Нацполіція затримала підозрюваних у вбивстві журналіста П. Шеремета. За версією слідства, до вбивства причетні, щонайменше, п'ять осіб, серед них учасники військової операції на Донбасі. Основною версією слідство вважає вбивство з метою дестабілізації ситуації в Україні. Журналіст загинув 20 липня 2016 р. в Києві у результаті вибуху автомобіля.

Аваков пообещал уйти в отставку После расследования ряда дел = [Аваков пообіцяв піти у відставку після розслідування ряду справ] // Haqqin.az. – Баку, 2019. – 12.12. (<https://haqqin.az/news/165165>).

Українське Держбюро розслідувань відкрило справу на колишнього Президента України П. Порошенка за статтею «Держрада» через підписання мінських угод у 2015 р. Про це повідомила прес-секретар ДБР А. Іванова. «Дійсно відкрито провадження за заявою за фактом можливого скоєння державної зради П. Порошенком під час підписання мінських угод», – повідомила вона. Сьогодні український юрист А. Портнов розмістив копію відповіді ДБР про відкриття цього провадження. Відомості про можливе скоєння злочину внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань, розпочато досудове розслідування. Попередня кваліфікація – щодо ч. 1 ст.111 Кримінального кодексу України. Раніше ДБР направило в Генпрокуратуру проект подання до Верховної Ради про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності П. Порошенка у справі про призначення членів Вищої ради правосуддя. У цілому П. Порошенко фігурує вже в 14 справах Держбюро розслідувань.

В отношении Петра Порошенко на Украине возбуждено уголовное дело по статье о госизмене = [Відносно Петра Порошенка в Україні порушено кримінальну справу за статтею про держзраду] // DELFI. – Таллінн, 2019. – 10.12.

(<https://rus.delfi.ee/daily/abroad/v-otnoshenii-petra-poroshenko-na-ukraine-vozbuzhdeno-ugolovnoe-delo-po-state-o-gosizmene?id=88344157>).

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

У Миколаєві відкрито фізично-реабілітаційний центр «Студія дизайну здоров'я Family Health. Цей заклад заснували учасник АТО/ООС А. Пастух і його дружина Тетяна. Кошти на відкриття власної справи надала обласна влада, яка торік започаткувала конкурс проектів для колишніх бійців з надання одноразової грошової допомоги. У межах цієї програми вже надано понад 2 млн грн. У планах родини – розширення бази центру, створення робочих місць для лікарів-спеціалістів з реабілітації.

Івашко, Олена. Колишній боєць відкрив оздоровчий центр / О. Івашко // Українське Слово. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 01.12. (https://ukrslovo.net/doliludski/ludi_ta_rechi/98128.html).

ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ

Цього року Німеччина набрала дещо вищий рейтинг у галузі захисту клімату. Завдяки компромісу коаліції, кліматичному пакету та міжнародним зобов'язанням Німеччина посіла чотири місця в Індексі зміни клімату, займаючи 23 місце після таких країн, як Індія, Україна та Бразилія. Загальний рейтинг «помірний», як оголосили Germanwatch, Мережа кліматичних дій (CAN) та Інститут нового клімату на Конференції ООН з питань зміни клімату в Мадриді.

Deutschlands Bemühungen um Klimaschutz „mäßig“ = [Намагання Німеччини пом'якшити кліматичні зміни „помірні“] // Der Tagesspiegel. – Berlin, 2019. – 10.12. (<https://www.tagesspiegel.de/wissen/hinter-indien-ukraine-und-brasilien-deutschlands-bemuehungen-um-klimaschutz-maessig/25318972.html>).

Головна річка Гагаузії Ялпуг, на якій стоїть Комрат, перетворилася в міську каналізацію. Місцеві екологи попереджають про можливе екологічне лихо, причому міжнародного масштабу, оскільки Ялпуг – частина водного басейну Дунаю. Про це пише видання Newsmaker, відзначаючи, що проект реконструкції очисних споруд, підготовлений вісім років тому мерією Комрат, досі не реалізований. Річка впадає в одне з найбільших озер України з однойменною назвою Ялпуг.

Экологи бьют тревогу: главная река Гагаузии умирает! = [Екологи б'ють на сполох: головна річка Гагаузії вмирає!] // Независимая Молдова. – Кишинев, 2019. – 06.12. (<https://noi.md/ru/obshhestvo/jekologi-biyut-trevogu-glavnaya-reka-gagauzii-umiraet>).

ІСТОРІЯ

Автор статті розповідає про політика, громадського діяча, журналіста і письменника В. Приходька, який став одним із тих, хто в червні 1941 р. звертався з відозвою до українського народу із закликом патріотичних сил до об'єднання заради відновлення Української самостійної соборної держави. У роки Другої світової війни був членом Українського національного комітету в Кракові, який опікувався питаннями соціального забезпечення. У 1960–1970-х рр. виступив як один із найактивніших організаторів і учасників Товариства подолян, створеного в Нью-Йорку при Українській вільній академії наук. Головні зусилля товариства зосереджені були на проблемі видання регіонального наукового збірника. В. Приходько планував опублікувати в ньому частину своїх спогадів «Самоврядування на Поділлі». Нині виданням творчої спадщини дідуся переймається за сприяння української діаспори його онук, відомий у Сполучених Штатах Америки політичний діяч М. Приходько.

Круковський, Віталій. Благодійна „Видавнича спілка” Віктора Приходька / В. Круковський // Час і Події. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 04.12. (<https://www.chasipodii.net/article/23841/>).

У Звенигороді на Львівщині незабаром відкриють перший в Україні історико-культурний парк. Це місце обрали не випадково – майже 1 тис. років тому там було велике місто – одна з трьох перших княжих столиць українського Прикарпаття. Ще в XI ст. брати Ростиславичі (правнуки Ярослава Мудрого) підкорили собі землі Галицької Русі та здобули право на власні князівства. Старший брат Рюрик правив у Перемишлі, молодший Василько розбудовував Теревовлю, а середній Володар заклав нове місто Звенигород. Уперше цю назву задокументували в літописах під 1086 роком. На території давнього городища збудують доріжки, підсвітять основні елементи та поставлять знаки з основною довідковою інформацією. Можна буде побачити не лише сучасні ландшафти, а й реконструкції давнього міста.

Ладика, Ірина. Відновити пам'ять про Звенигород / І. Ладика // Міст. – New York, 2019. – 04.12. (<http://meest-online.com/culture/reference/vidnovyty-pamyat-pro-zvenyhorod/>).

ГОЛОДОМОР 1932–33 РР.

Щороку в четверту суботу листопада Україна, а разом з нею весь цивілізований світ, вшановують пам'ять мільйонів українців, які стали жертвами Голодомору-геноциду 1932–1933 рр. У Торонто ця церемонія відбулася наприкінці листопада 2019 р. біля Меморіалу пам'яті жертв Голодомору. За багаторічною традицією її організував і провів Конгрес українців Канади (відділ Торонто) спільно з активістами української громади.

Микитяк, Наталія. Заглянь у своє серце / Н. Микитяк // Гомін України. – Toronto, 2019. – 10.12. (<http://www.homin.ca/news.php/news/21306/group/19>).

Під час Голодомору-геноциду 1932–1933 рр. українці не скрізь були безмовними жертвами, чинили опір. Автор статті розповідає декілька історій, які були знайдені в архівних справах репресованих Кіровоградської області.

Орел, Світлана. Про опір Голодоморові / С. Орел // Свобода. – Parsippany, NJ, 2019. – 05.12. (<http://svoboda-news.com/svwp/%d0%9f%d1%80%be-%d0%be%d0%bf%d1%96%d1%80-%d0%93%d0%be%d0%bb%d0%be%d0%b4%d0%be%d0%bc%d0%be%d1%80%d0%be%d0%b2%d1%96/>).

Автор статті розмірковує про Голодомор 1932–33 р. – геноцид українського народу. Наприкінці листопада людство відзначає цю сумну дату. Державне відзначення роковин Голодомору-геноциду цього року відбулося за звичним протоколом. Схема і процедури були знайомі, от тільки обличчя учасників дуже помінялися. Вранці Президент і перша леді поклали пам'ятні колоски скорботи до знаку жертвам Голодомору, що на Михайлівській площі у Києві. А ввечері вже всі зібралися біля Національного музею Голодомору-геноциду.

Рибаченко, Віктор. Роковини Голодомору з погляду соціологів, політиків та інших українців / В. Рибаченко // Час і Події. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 04.12. (<https://www.chasipodii.net/article/23830/>).

Щороку кожної останньої суботи листопада в пам'ять про жертв Голодомору 1932–1933 рр. українці запалюють свічки. Українська діаспора теж згадує цю страшну подію. Американська історик і журналістка Е. Епплбом назвала свою нову документальну книжку про кошмарні часи масового голоду 1932–1933 рр. «Червоний голод. Війна Сталіна з Україною» (Red Famine. Stalin's War on Ukraine). А в Україні про ті часи була перевидана книга «Людяність у нелюдяний час» (упорядники В. Тилишак і В. Яременко). «Голодомор 1932–1933 років в Україні був багатогодовою каральною операцією, спрямованою проти української нації, оскільки її відродження становило загрозу існуванню комуністичної імперії», – наголошує історик В. Тилишак у своїй книзі.

Піддубняк, Василь. Без строку давності / В. Піддубняк // Українське Слово. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 01.12. (<https://ukrslovo.net/ukraine/nota-bene/98165.html>).

Аграрій зі США М. Вільямз познайомився з Україною на початку 1990-х рр. – приїхав сюди вести бізнес. Американського сільгоспідприємця приваблювала родючість наших чорноземів, а, крім того, захопила історія – за понад два десятки років він зібрав найбільшу у світі колекцію картин, присвячених Голодомору 1932–1933 рр. Власник майже півтисячі полотен наших художників, присвячених Голодомору, говорить, що його інтерес закономірний. Оскільки він багато десятиліть має справу із сільським господарством, то почав вивчати голод у різних країнах та

його причини. Американський бізнесмен регулярно експонує свою колекцію у різних виставкових залах в Україні та за кордоном. Мета М. Вільямза – донести правду про українську трагедію якомога ширшому колу людей. «Просто дивовижно, наскільки досі мало відомо про Голодомор в Україні. А у світі про це знають ще менше. Росія робить усе, щоб приховати інформацію про цю трагедію», – наголосив він.

Тішкова, Марина. Так повела доля / М. Тішкова // Українське Слово. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 01.12. (<https://ukrslovo.net/ukrainian-community/98160.html>).

КУЛЬТУРА ТА НАУКА

Вільнюс знову чекає зустріч з уже улюбленим Театром одеського розливу «Лонжерон» із Харкова. Цього разу гості представляють «Суєту суєт..» із циклу «Одеські розповіді» І. Бабеля у виконанні заслуженого артиста України В. Бондарєва. Литовський глядач з великим задоволення вже дивився спектаклі цього чудового театру.

Коваленко, Юлія. В Вильнюсе – знаменитые „Одесские рассказы” в исполнении Заслуженного артиста Украины Виталия Бондарева = [У Вильнюсі – знамениті „Одеські розповіді” у виконанні Заслуженого артиста України Віталія Бондарєва] / Ю. Коваленко // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 08.12. (<https://www.obzor.lt/news/n55457.html>).

У Київському Будинку вчених Національної академії наук України відбувся творчий вечір відомого українського письменника, єдиного на сьогодні азербайджанця, який отримав з рук Президента України найвищу державну нагороду в галузі культури, літератури і мистецтв – Національну премію України імені Тараса Шевченка – Г. Гусейнова. У рамках заходу було презентовано нову книгу письменника «Вітер зі Сходу», в якій переплітаються узбецька, азербайджанська і чуваська сюжетні лінії.

В Киеве презентовали новую книгу известного писателя азербайджанского происхождения = [У Києві презентували нову книгу відомого письменника азербайджанського походження] // Новое время. – Ереван, 2019. – 06.12. (<https://www.novoye-vremya.com/posts/v-kieve-prezentovali-novuyu-knigu-izvestnogo-pisatelya-azerbaydzhanskogo-proiskhozhdeniya-fotonbsp-2019-12-06-144017>).

Прихильники живопису і колеги називають І. Гапаченка художником дерев, бо полотна цього майстра пензля легко впізнати саме за ними – несподіваними, трохи абстрактними, і деколи навіть футуристичними. Однак усі сходяться на думці, що мистецькі, одухотворені, ексклюзивні вони тільки в нього – художника із Сум І. Гапаченка. Сьогодні митець гість «Українського Слова». З ним спілкувався автор статті.

Вертіль, Олександр. Іван Гапochenко: „На полотні завжди залишаю кольори, а не фарбу, яка може бути хіба що на паркані” / О. Вертіль // Українське Слово. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 06.12. (https://ukrslovo.net/doli-ludski/ludi_ta_rechi/98228.html).

Автор статті поспілкувалася зі співачкою М. Бурмакою. Співачка розкрила свої плани: «Є план провести концерт на день Святого Миколая у Шоколадному будиночку – акустичний концерт з гітарою, до якого Шоколадний будинок ідеально підходить. Другий концерт – із симфонічним оркестром Українського радіо я готую на березень – там буде кілька нових композицій і пісня „Не одлітай, моя любове” Володимира Івасюка». А зовсім недавно Марія записала і презентувала новий кліп на пісню «Не стій».

Лебідь, Наталія. Марія Бурмака: Не вказуй, що робити, а просто покажи, як треба / Н. Лебідь // Українське Слово. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 06.12. (https://ukrslovo.net/doli-ludski/ludi_ta_rechi/98232.html).

Автор статті поспілкувалася з відомою акторкою Олесею Жураківською. Олеся Жураківська – справжня зірка українського кіно і театру, але без пафосу та зіркової хвороби. Нещодавно у серіалі «Кріпачка», що здобув неабияку популярність, крім України, ще й у Польщі, вона зіграла роль куховарки Павліни. Завдяки наполегливості акторки її роль стала кращою, ніж за сценарієм, тож не дивно, що Олеся постійно отримує позитивні відгуки, а іноді у неї навіть просять поради.

Голіздра, Ірина. Олеся Жураківська: „Хочеться, щоб українці знімалися в головних ролях українського кіно” / І. Голіздра // Міст. – New York, 2019. – 04.12. (<http://meest-online.com/interview/olesya-zhurakivska-hochetsya-schob-ukrajintsi-znimalysya-v-holovnyh-rolyah-ukrajinskoho-kino/>).

Ім'я Галини Шиян увійде в історію української літератури вже тим, що вона стала першим українським письменником, кого нагородили Літературною премією Європейського Союзу. Урочисте вручення відбулося в Брюсселі (Бельгія). Варто зауважити, що Україна цього року взагалі вперше була запрошена до участі в цьому конкурсі. Автор статті поспілкувалася з Галиною Шиян.

Танасійчук, Ольга. Гаська Шиян: „Моя героїня живе життям самодостатньої жінки” / О. Танасійчук // Міст. – New York, 2019. – 04.12. (<http://meest-online.com/interview/haska-shyyan-moya-herojinya-zhyve-zhyttyam-samodostatnoji-zhinky/>).

Співробітниця Національного антарктичного наукового центру Міністерства освіти та науки України М. Павловська стала однією з восьми переможців престижного грантового конкурсу Наукового комітету з антарктичних досліджень

(SCAR). Участь у ньому стала можливою завдяки поновленню 2018 р. статусу України як повноцінного члена SCAR. Цьогорічні переможці репрезентували п'ять країн – США, Японію, Австралію, Аргентину й Україну. Сума кожного гранту становить до 15 тис. дол.

Українка виграла унікальний грант // Міст. – New York, 2019. – 04.12. (<http://meest-online.com/science/technology/ukrajinka-vyhrala-unikalnyj-grant/>).

У Києві відбулася прем'єра документального фільму «Соловей співає. Доки голос має». Його автори спромоглися зруйнувати міф, що українською спілкуються лише в окремих регіонах нашої країни. Вони аналізують мовну ситуацію не з точки зору політичної, а досліджують просвітницьку, історичну, лінгвістичну складові української мови, вивчають причини й наслідки українофобії, нав'язуваної роками. Фільм відзначається доброю, неагресивною тональністю. Творча група намагалася не загострювати мовну проблему, а привернути увагу до потреби поширення правдивої історії та перевіреної інформації про мову. Режисер фільму С. Кримський розповів, що робота над ним тривала з 2017 р., стрічку створила громадська організація «Всесвітній день вишиванки». Її знімали в Україні, Білорусі, Ізраїлі, США і Великій Британії.

Івашко, Олена. Соловейко голос має! / О. Івашко // Українське Слово. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 01.12. (https://ukrslovo.net/doli-ludski/ludi_ta_rechi/98125.html).

Н. Савка, українського співака, добре знають не лише українці, які живуть у Бразилії, Канаді чи США, куди його запрошують на концерти і фестивалі. Він – улюбленець дітвори усього світу. Бо створені Назаром дитячі пісеньки, що лунають на ютуб-каналі «З любов'ю до дітей», співають не лише у Львові чи Києві. На них вчать українську мову діти в усіх куточках земної кулі. Нещодавно Н. Савко повернувся з Чикаго, де дав два благодійні концерти у рамках «Фестивалю українського села». Також узяв участь у закритті VIII Трускавецького кінофестивалю «Корона Карпат». З українським співаком поспілкувалась авторка статті.

Ярема, Галина. „Я не хочу платити за участь у радіо- чи телепрограмах” / Г. Ярема // Українське Слово. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 01.12. (<https://ukrslovo.net/ukrainian-community/ukrainian-chicago/98180.html>).

РЕЛІГІЯ

Папа Римський Франциск закликав молитися за те, щоб зустріч у «нормандському форматі», на якій політики будуть шукати способи виходу з «хворобливого конфлікту на Сході України», була успішною.

Папа Римський молиться за успех нормандського самміта = [Папа Римський молиться за успіх нормандського саміту] // Haqqin.az. – Баку, 2019. – 08.12. (<https://haqqin.az/news/164815>).

У Православній Церкві України підтримали заяву Єпіфанія про перенесення дати святкування Різдва з 7 січня на 25 грудня. Різдво перенесуть за умови згоди на це суспільства. У ПЦУ відзначили, що ні Євангеліє, ні Передання Церкви не дає точного дня народження Ісуса Христа, тому що головним у святкуванні є не його дата, а зміст події.

На Украине планируют перенос Рождества с 7 января на 25 декабря = [В Україні планують перенесення Різдва з 7 січня на 25 грудня] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2019. – 04.12. (<https://bb.lv/statja/v-mire/2019/12/04/na-ukraine-planiruyut-perenos-rozhdestva-s-7-yanvarya-na-25-dekabrya>).

Представники Православної церкви України нещодавно повернулися з великого паломництва по Греції, де побували вперше після визнання місцевою Елладською церквою. Святими місцями українці мандрували впродовж тижня. Паломників їздило 37 чоловік, а також митрополити Олександр та Симео. За тиждень вони відвідали 12 монастирів і п'ять храмів, скрізь їх зустрічали з радістю, але найголовніше – з любов'ю.

Святненко, Дмитро. Делегація паломників ПЦУ відвідала Грецію / Д. Святненко // Міст. – New York, 2019. – 04.12. (<http://meest-online.com/culture/spirituality/delehatsiya-palomnykiv-ptsu-vidvidala-hretyu/>).

СВОБОДА СЛОВА

Моніторингова місія ООН із прав людини в Україні побоюється, що, так, закон про дезінформацію в Україні може привести до обмеження базових прав і свобод людини – свободи думки і слова.

В ООН опасаются ограничения свободы слова в Украине = [В ООН побоюються обмеження свободи слова в Україні] // Minval.az. – Баку, 2019. – 12.12. (<https://minval.az/news/123943139>).

СПОРТ

Відбулися урочисті проводи національної дефлімпійської збірної України на ХІХ зимові Дефлімпійські ігри в Італію. Ігри пройдуть у середині грудня в італійській Ломбардії, у трьох північних італійських містечках – Мадезимо, Кьявенна, Санта-Катерина-Вальфурва, біля підніжжя Бернінських Альп, у долині Вальтелліна, і стануть надзвичайною міжнародною спортивною подією світового дефлімпійського руху. Зимові Дефлімпіада-2019 буде представлена шістьма видами спорту: лижні

перегони, гірськолижний спорт, керлінг, сноуборд, хокей та шахи. У головних змаганнях візьмуть участь понад 1000 спортсменів з порушеннями слуху зі 40 країн світу. На іграх буде розіграно 36 комплектів нагород у шести видах спорту. Українці претендують на 19 комплектів нагород.

XIX зимові Дефлімпійські ігри. На які нагороди претендують українці // Час і Події. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 04.12. (<https://www.chasipodii.net/article/23852/>).

ТУРИЗМ

Російський дизайнер А. Лебедев разом зі своєю командою розробить бренд для придністровського регіону з метою розвитку туризму. У нараді, яка відбулася в Тирасполі, узяв участь і голова Національної туристичної організації України І. Ліптуга. «Ми вже організували кілька сесій бренду, було так багато різних думок, що дуже складно зібрати все це у свого роду технічне завдання для дизайнерів. Існує цілий набір зображень. Хтось бачить Суворова, хтось коньяк, хтось річку або поля, хтось – Радянський Союз. Нелегко об'єднати все це у своєрідне дизайнерське рішення», – зазначив голова Національної туристичної організації України.

Известный дизайнер создает туристический бренд для Тирасполя = [Відомий дизайнер створив туристичний бренд для Тирасполя] // Независимая Молдова. – Кишинев, 2019. – 08.12. (<https://noi.md/ru/obshhestvo/izvestnyj-dizajner-sozdaet-turisticheskij-brend-dlya-tiraspolya>).

Байкери – цілий світ, який захоплює свободою, подорожами та блискучими мотоциклами. Світ, який починався у США з клубу Hell's Angels («Янголи пекла»). Більшість сучасних байкерів поважають закон і є досить заможними людьми, які іноді змінюють свій робочий костюм на мотоциклетну екіпіровку, «заряджають» свого «залізного коня» і вирушають у далеку подорож за пригодами. Один із них – О. Суханов, представник міжнародного МФС-клубу у Західній Україні. З ним спілкувався автор статті.

Білецький, Павло. Олександр Суханов: „Мій найцінніший мотоцикл – „Дніпро” з ескорту генсека ЦК КПРС Брежнєва” / П. Білецький // Час і Події. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 04.12. (<https://www.chasipodii.net/article/23850/>).

ДОБРОЧИННІ АКЦІЇ

На запрошення уряду Латвійської Республіки в національному реабілітаційному центрі «Варварі» в Юрмалі будуть відпочивати українські громадяни, звільнені з російських в'язниць. Посольство України в Латвії повідомляє, що в Латвію прилетять 10 українців.

Помилованных Путиным украинцев везут на реабилитацию в Юрмалу = [Помилованих В. Путіним українців везуть на реабілітацію в Юрмалу] //

Бизнес&Балтия. – Рига, 2019. – 04.12. (<https://bb.lv/statja/v-mire/2019/12/04/pomilovannyh-putinym-ukraincev-vezut-na-reabilitaciju-v-yurmalu>).

Посольства близько 50 країн в Україні взяли участь в 27-й благодійному ярмарку, організованому Міжнародним жіночим клубом Києва. Посол В'єтнаму в Україні Н. Туан, усі співробітники Посольства В'єтнаму і їх сім'ї взяли активну участь у цьому заході. В'єтнамський стенд привернув особливу увагу дипломатичних місій і відвідувачів ярмарку завдяки традиційним ремісничим виробам з бамбука, дерева, лаку та ін.

Вьетнамские продукты привлекают внимание посетителей на благотворительной ярмарке в Украине = [В'єтнамські продукти привертають увагу відвідувачів на благодійному ярмарку в Україні] // Нянзан. – Ханой, 2019. – 03.12. (<https://ru.nhandan.com.vn/nhipcauhuuunghi/item/2049650-%D0%B2%D1%8C%D0%B5%D1%82%D0%BD%D0%B0%D0%BC%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B5-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B4%D1%83%D0%BA%D1%82%D1%8B-%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D0%B0%D1%8E%D1%82-%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B5-%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%B5%D1%82%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%B9-%D0%BD%D0%B0-%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D1%82%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%B9-%D1%8F%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%80%D0%BA%D0%B5-%D0%B2-%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B5.html>).

НАДЗВИЧАЙНІ ПОДІЇ

В Одеському коледжі економіки сталася пожежа. Раніше повідомлялося про вісім загиблих. Президент України В. Зеленський заявив, що доручив владі Одеси зробити все для допомоги постраждалим через пожежу і швидше з'ясувати всі обставини трагедії. Поліція завела кримінальну справу, слідство розглядає дві версії пожежі – несправність електрообладнання та навмисний підпал. У поліції заявили, що підозрюються двоє людей. Президент оголосив 8 грудня днем національного трауру. «О 8.30 під час розбирання завалів виявлено тіла двох людей. Постраждало 30 осіб (у лікарнях залишається дев'ять чоловік)», – повідомила прес-служба в Facebook. Усього до робіт залучено 260 осіб та 41 одиниця техніки.

При пожаре в одесском колледже погубло не менее 10 человек. В стране траур = [При пожежі в одеському коледжі загинуло не менше 10 осіб. В країні траур] // DELFI. – Таллінн, 2019. – 08.12. (<https://rus.delfi.ee/daily/abroad/pri-pozhare-v-odesskom-kolledzhe-pogiblo-ne-menee-10-chelovek-v-strane-traur?id=88316647>).

ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА

Президент Казахстану К.-Ж. Токаєв у «Немцова. Інтерв'ю» розповів, що його не лякають події в Україні, що в Казахстані немає культу особистості, а поліція не

застосовує «спецзасобів» до мітингувальників, проводячи затримання «голими руками». «Анексія – це занадто важке слово стосовно Криму, – сказав К.-Ж. Токаєв. – По-друге, ніякого страху, як ви говорите, не було, оскільки у нас, як я вже сказав, абсолютно довірчі, добросусідські відносини з Російською Федерацією. Ми вірили в мудрість, порядність російського керівництва».

Президент Казахстану заявив, що приєднання Криму до Росії не можна вважати анексією = [Президент Казахстану заявив, що приєднання Криму до Росії не можна вважати анексією] // DELFI. – Таллінн, 2019. – 04.12. (<https://rus.delfi.ee/daily/russia/prezident-kazahstana-zayavil-cto-prisoedinenie-kryma-k-rossii-nelzya-schitat-anneksiej?id=88274217>).

КРИТИКА ВЛАДНИХ СТРУКТУР УКРАЇНИ

Відома своїми ліберальними позиціями Gazeta Wyborcza, яка постійно критикує владу Варшави, опублікувала статтю, в якій аналізується ситуація в Україні. «Медовий місяць у політиці для Президента України В. Зеленського, безсумнівно, закінчився. Зараз він стоїть перед ґрунтовним вибором, який визначить майбутнє і його, і України», – пишеться в статті. Видання зазначає, що Україна під владою В. Зеленського опинилася в глибокій політичній кризі. Газета продовжує розвивати свій аналіз: мета В. Зеленського і його команди – повернути владу до «моделі Януковича». У статті зазначено, що «на хвилі величезної суспільної підтримки нова українська влада хоче здійснити „революцію назад”».

„Революція назад”. Приговор влади В. Зеленського = [„Революція назад”. Вирок владі В. Зеленського] // Haqqin.az. – Баку, 2019. – 06.12. (<https://haqqin.az/news/164703>).

На думку автора статті, історія з волонтеркою М. Звіробій і депутаткою С. Фединою продовжується. Наприкінці жовтня С. Федина та М. Звіробій оприлюднили спільне відеозвернення, відреагувавши на спілкування В. Зеленського з добровольцями у Золотому на підвищених тонах із використанням специфічного лексикону. С. Федина та М. Звіробій дуже критично висловлювалися на адресу Президента і висловлювали припущення, що може статися із В. Зеленським на передовій.

Грабовський, Сергій. Звіробій і Федина: погрози президентові чи констатація фактів? / С. Грабовський // Українське Слово. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 06.12. (<https://ukrslovo.net/ukraine/nota-bene/98298.html>).

КРИМ

Генеральна асамблея ООН прийняла українську резолюцію про «мілітаризацію Криму і Севастополя, а також частин Чорного та Азовського морів». Резолюцію підтримали 63 країни. Проти виступили 19 держав. Утрималися 66 країн. У резолюції, запропонованій Україною, від Росії вимагають вивести війська з півострова. Крім

того, Київ хоче повернути військове обладнання та озброєння, вилучене із суден ВМС України. У резолюції йдеться, що «російська військова присутність і перешкоджання міжнародної навігації в регіоні Чорного та Азовського морів негативно впливає на соціально-економічну ситуацію в прибережних районах України».

Генасамблея ООН прийняла очередную резолюцию по Крыму = [Генасамблея ООН прийняла чергову резолюцію по Криму] // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 10.19. (<https://www.obzor.lt/news/n55533.html>).

Р. Чубаров, лідер організації «Меджліс кримськотатарського народу», має намір організувати марш на Крим. «Мета акції – допомогти Євросоюзу, ООН, ОБСЄ та іншим міжнародним структурам здійснити прийняті ними рішення на підтримку суверенітету і територіальної цілісності України і забезпечити тим самим дотримання прав кримських татар, українців і всіх громадян України на півострові», – пояснив Р. Чубаров. Організація звернеться до іноземних держав, суддів Міжнародного суду ООН, депутатів Європарламенту та учасників інших структур.

„Чтобы помочь ЕС!” На Украине начали готовить марш на Крым = [„Щоб допомогти ЄС!” В Україні почали готувати марш на Крим] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2019. – 06.12. (<https://bb.lv/statja/v-mire/2019/12/06/chtoby-pomoch-es-na-ukraine-nachali-gotovit-marsh-na-krym>).

Організація «Меджліс кримськотатарського народу» має намір організувати марш на Крим. Про це повідомив її лідер Р. Чубаров. Формою проведення такої акції буде піша хода з материкової України на Кримський півострів. Мета акції – допомогти ООН, Євросоюзу, ОБСЄ та іншим міжнародним структурам здійснити прийняті ними рішення на підтримку суверенітету і територіальної цілісності України.

В Украине готовят марш на Крым = [В Україні готують марш на Крим] // Haqqin.az. – Баку, 2019. – 06.12. (<https://haqqin.az/news/164698>).

Офіційний представник українського МЗС К. Зеленко підкреслила, що Міністерство закордонних справ України глибоко стурбоване висловлюваннями президента Казахстану К.-Ж. Токаєва, який заявив, що він не вважає приєднання Криму до Росії анексією. За словами К. Зеленко, казахстанській стороні будуть зроблені відповідні демарші у зв'язку з висловлюваннями К.-Ж. Токаєва, які суперечать міжнародно визнаній політиці, зафіксованій у резолюції ООН. Згадана резолюція не визнає законності приєднання Криму до РФ і підтримує територіальну цілісність України. К. Зеленко заявила, що заяви К.-Ж. Токаєва суперечать принципам українсько-казахстанських відносин. За словами К. Зеленко, «особливо шкода, що такі слова президента Казахстану прозвучали напередодні міністерського засідання ОБСЄ, до складу якої входять обидві країни».

Київ пообіцяв демарши Казахстану в зв'язку з заявленнями Токаєва по Криму = [Київ пообіцяє демарші Казахстану в зв'язку з заявами К.-Ж. Токаєва по Криму] // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 05.12. (<https://www.obzor.lt/news/n55419.html>).

Електронна петиція до Президента України В. Зеленського з вимогою заборонити в країні продукцію американської корпорації Apple стосовно їхнього відношення до Криму з'явилася на сайті глави держави. «Компанія Apple підтримала окупацію Криму, визначивши його територією Росії у своїх додатках. Вимагаю негайно заборонити їхню діяльність в Україні, заборонити їхню продукцію, її ввезення. Прирівняти iPhone до колорадських стрічок! Створити державну програму з утилізації наявної у населення продукції з відшкодуванням коштів. Прошу підтримки і максимального поширення! Разом до перемоги! Слава Нації!» – ідеться в тексті петиції. Звернення підтримали 648 чоловік, для його офіційного розгляду главою держави необхідно 25 тис. підписів.

„Немедленно!“ На Украине могут запретить Apple из-за отношения к Крыму = [„Негайно!“ В Україні можуть заборонити Apple через відношення до Криму] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2019. – 02.12. (<https://bb.lv/statja/v-mire/2019/12/02/nemedlenno-na-ukraine-mogut-zapretit-apple-iz-za-otnosheniya-k-krymu>).

Глава литовського МЗС Л. Лінкявічюс розкритикував пояснення американської компанії Apple з приводу зарахування анексованого українського Криму до Росії, і закликав не маніпулювати міжнародним правом заради економічної вигоди. Так він реагував на заяву компанії про те, що вона уважно оцінить питання «спірних кордонів», реагуючи на критику, що на картах Apple Крим зарахований до Росії. Apple стверджує, що внесла зміни для російських користувачів, реагуючи на російські закони, однак зараз вирішила уважно переглянути міжнародні правові норми і закони США.

Глава МИД Литвы критикует позицию Apple по Крыму, призывает не манипулировать правом = [Глава МЗС Литвы критикує позицію Apple по Криму, закликає не маніпулювати правом] // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 02.12. (<https://www.obzor.lt/news/n55287.html>).

ДОНБАС

Верховна Рада України продовжила ще на один рік термін дії закону про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької і Луганської областей. Відповідне рішення підтримали 320 депутатів за необхідного мінімуму в 226 голосів. Намір продовжити термін дії закону про особливий статус Донбасу озвучив Президент України В. Зеленський, спілкуючись у Парижі з журналістами після зустрічі глав країн-учасниць «нормандської четвірки». Український лідер сказав, що під час переговорів усі сторони висловили зацікавленість у тому, щоб досягти домовленостей щодо правових аспектів

особливостей місцевого самоврядування окремих районів Донецької та Луганської областей.

Парламент України еще на год продлил срок действия закона об особом статусе Донбасса = [Парламент України ще на рік продовжив термін дії закону про особливий статус Донбасу] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2019. – 13.12. (<http://russian.people.com.cn/n3/2019/1213/c31519-9640234.html>).

Управління екологічної безпеки та протимінної діяльності Міністерства оборони України повідомило, що з початку військового конфлікту на Донбасі в результаті підриву на мінах загинули 300 мирних жителів, у тому числі 27 дітей. У цілому, згідно з попередніми оцінками, площа територій, забруднених мінами, становить 16 тис кв. км – 7 тис кв. км на підконтрольній Києву частині Донбасу і ще 9 тис кв. км на непідконтрольній. В Управлінні екологічної безпеки та протимінної діяльності стверджують, що за нинішніх темпів очищення одних лише територій, що перебувають під контролем української армії, може зайняти не одне десятиліття.

С начала конфликта в Донбассе от мин погибли 300 мирных жителей, включая 27 детей = [З початку конфлікту на Донбасі від мін загинули 300 мирних жителів, включаючи 27 дітей] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2019. – 03.12. (<http://russian.people.com.cn/n3/2019/1204/c31519-9637765.html>).

ПОЛІТВ'ЯЗНІ, ПОЛОНЕНІ ТА ЗАРУЧНИКИ

Президент України В. Зеленський на брифінгу після закінчення переговорів у «нормандському форматі» в Парижі заявив, що до кінця поточного року на Донбасі повинен бути проведений обмін полоненими за формулою «всіх на всіх». Він додав, що на саміті сторони вирішили верифікувати повні списки полонених і надати Міжнародному комітету Червоного Хреста повний і безумовний доступ до всіх утримуваних осіб. За словами В. Зеленського, під час обміну Україна сподівається отримати 72 своїх громадян.

В. Зеленский: „Нормандская четверка” договорилась провести в Донбассе обмен пленными по формуле „всех на всех” = [В. Зеленський: „Нормандська четвірка” домовилася провести на Донбасі обмін полоненими за формулою „всіх на всіх”] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2019. – 11.12. (<http://russian.people.com.cn/n3/2019/1211/c31519-9639603.html>).